

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér petit sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1909.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, augusztus 15.

Mai számunk főbb közleményei:

- A világ legnagyobb flottája.
- Az aradi országos szabókongresszus.
- A krétai bonyodalom.
- Ropog a fegyver...
- Egy inadrídi éjszaka.
- Máramarosi történet.
- Epizódok a svédországi sztrájkból.
- Aradi kabaret.
- Megkerült ezer korona.
- Meszlényi Adrient meglopták.
- Védekezés a bankrablók ellen.
- A herculesfürdői kártyabariáng.
- A szívem fiatal.
- Tarkaságok.

A razziától az aszfaltig.

Arad, augusztus 14.

Néhány nap óta razziát tart éjjelenként az aradi rendőrség. Fegyveres csapatok és detektívek járják be a kétes hírű utcákat és a már nem is kétes hírű szállodákat, hogy munkájuk közben lepjék meg Arad éjjeli világának veszedelmes alakjait. A rendőrség nagyon jól tudja, miért van szükség mostanában ezekre a gyakori razziákra és maga is bevallja, hogy még így is csak igen kis részét végzi el annak a tisztító munkának, amelyet a városnak most nagyon is fenyegetett egészségügye és közbiztonsága reá ró. Az el nem végzett munkáért azonban nem a rendőrséget terheli a felelősség. A mi rendőreink és detektívjeink mindent megtesznek, ami csekély erejüktől te-

lik és hogy ez az erő olyan csekély, az Aradon szükséges létszámhoz viszonyítva olyan elenyésző, abban igazán ők a legkevésbé hibásak.

Ugyanígy, vagy még rosszabbul állunk a most szintén aktuális tüzoltóság ügyével. A nyári tüzesetek, különösen a néhány legutóbbi tűz nagyon szomorú bizonyítást adta a mi szegénytelen, falusi nivón álló tüzoltóságunknak. Van talán összesen tizenhat hivatásos városi tüzoltónk botránnyosan rossz, szegényes, hiányos felszereléssel, úgy, hogy komolyabb tüzesetnél inkább lehet bizakodni egy váratlan záporban, mint a tüzoltóság erejében.

Mindez már régen tudott dolog, de éppen azért felháborító, hogy sem a rendőrség, sem a tüzoltóság fejlesztéséről, szaporításáról még csak tervek sem hallunk az illetékes körökben. Most állítják össze a városházán a jövő év költségvetését, de a rendőrség vagy a detektívek szaporításáról éppoly kevéssé gondoskodik ez a költségvetés, amely kevéssé törődik a tüzoltóság fejlesztésével. Azt mondják, minderre nincs pénz. Ezt mondták már akkor is, midőn nemrég az önkéntes tüzoltóság kért segílyt a várostól, az az önkéntes tüzoltóság, amely nélkül városi tüzoltóságunk még egy falu biztonságát sem védhetné meg, mert az önkéntes tüzoltóktól kapja a gőzgépet, az autómobil és a személyi erőt.

Nem is adták meg a kért segílyt és most néhány ezer korona miatt abban a helyzetben vagyunk, hogy az önkéntes tüzoltóság szinte sztrájkjal, feloszlással fenyegetőzik. De hát nincs pénz: mondják a városházán és ezzel a rövid indokolással lehurrognak mindenkit, aki a rendőrség és tüzoltóság hiányairól, vagy a városnak akármilyen más — van még elég — nyomorúságáról beszél.

De hát igazán nincs pénz? Jó volna már egyszer komolyan szembenézni ezzel az érveléssel. Mert hogy felesleges pénze nincs Aradnak, az régi igazság, de ép oly igazság az is, hogy ha városi szükségletek kielégítéséről van szó, legelőször kell kielégíteni azokat a szükségleteket, melyek a polgárság személyi és vagyoni biztonságába vágnak és csak azután, a még megmaradt készletből azokat, amelyek a városnak másod, vagy pláne harmadrendű szükségletei. A baj nálunk éppen ott van, hogy ezt a sorrendet céltatosan eltévesztik a városházán. Amilyen gyenge lábon áll a közbiztonság és a közegészség, olyan bőséges talaja van nálunk például az aszfaltozási iparnak. Abból az összegből, amit csak az utóbbi egy-két évben felesleges aszfaltozásra költött a város, mintarendőrséget és minta-tüzoltóságot kaphatott volna Arad. Pompás aszfaltutakat csináltak a külvárosi tehének számára, aszfalttal borították be azokat az utcákat, amelyeken ugyszólván

Szegény ember özvegyisége.

*

Szegény ember közt is akad, a ki szereti a feleségét. Kivált, ha az már meghalt. Szegény Bige Máté is, mikor itthagya az áldott jó asszony négy kis nevetlen cselédjükkal a nyakán, örjögött a keserves bánattól. Legjobb szeretett volna beugrani a koporsó után a sírba s eltemetkezni azzal, a kit oly kimondhatatlanul szeretett.

A gyászkiéret szinte sokalta szegény Máté nagy siralmát, amit a temetésen ütött. Urakhoz illik az ilyen, de egy bolti szolgától, a kinek másnap reggel már megint fel kell huzni az üzlet vasredőnyeit, némimulleg komédia. Valósággal úgy vonszolták el őt felesége frissen hantolt sírjától, mint a csökönyös részeg a korcsmából szokás. S utóbb már csak a sirató asszonyok vigasztalgták, de bizony a férjapajtások elfojtott boszankodással rá is szóltak, hogy adja már egy kicsit alább.

Máté még a város felé döcögő kegyelet-omnibuszban is oly vadul zokogott, hogy rázkódott belé a hosszú kocsi. A korcsmánál, mely a messze külső temető és a város közt a visszatérő szegény gyászkiéretnek első torstációja, le nem szállt volna egy vigas italra a világért sem. Benn jajveszékelt néhány érzékeny fehérnéppel a kocsiiban, mialatt az emberek az elhunyt nő lelkiüdvösségeért hamarosan kiürítették az első poharakat.

Rahó János, Máté legjobb pajtása azonban azt mondta, mielőtt megint felkapaszkodott volna a kocsira:

— Most már aztán beszéljünk okosan azzal a szerencsétlen Mátéval. Mert ha egészen megvész, mi az ördög lesz vele, meg a négy kis porontyával?

— Hallod-e, Máté, ne ríjj már! — így kezdték az okosan beszélést. — Nem te vagy az első, akivel ilyen baj esett. De nem is az utolsó. Kár, nagy kár azért a jóra való asszonyért, hanem azért, szó a mi szó: a ki lelke van, nemcsak az az egy nő volt ám a világon!

— Nekem csak az az egyetlen volt — felelte zokogva Máté.

— Persze, hogy csak az az egy volt. Mert hisz' igaz, nem vagy te török, hogy több asszonyod is lehetett volna egyszerre. Költséggel se győzted volna. Hanem, ha az az egy már nincs, hát lesz még egy olyan is, aki van.

— Ne kiozzatok, hagyjatok békében — tört ki Máté. — Gondolni sem akarok több nőre ez életben. Verjen meg engem az Isten, ha csak rá is nézek még egyre valaha. Miatta már valamennyit megeheti a —!

A sirató barátinókat sértette e kifakadás. Legnyelvesebbikük menten meg is torolta:

— Már pedig a nóta azt tartja, Bige ur, „gombház, ha leszakad lesz más.”

Mátét semmiféle vigasztalás ki nem tudta mozgítani keservéből, de ez a meghaság használt neki, mert dühbe hozta.

— Szakadjon ám le a maga nyelve, szomszédasszony! Az én Zsófin nem gombház volt, hanem igaz gyöngy.

A szomszédasszony pulykapiros lett. Már-már nyelve hegyére tofult valami kegyetlen csufondár cáfolat, amit ha kiejt, bizonyos a verekedés a kegyelet-omnibuszban. Szerencsére Rahó János oldalba lökte a könyökével s elébe vágott:

— Volt, a mi volt, Máté, de most már lesz, a minek lenni köll. Zsófinak megtettük becsülettel a végső tisztességet. Őt már nem támaszthatod fel. Más asszonyról kell gondoskodnod.

— Én?... Más asszony?... Olyan nincs! De nem is lesz! Ha már át köll élnem ezt a kutya életet, hát maradok özvegyember.

— Az ám, no! Ugy beszélsz, mintha valami ur volnál. Az özvegyemisége szegény ember nem bírja. Nagyon drága mulatság ám az, Máté.

— Akkor is nekem lesz drága.

— Dehogyan csak heked. Hát a négy apró kölyköd?

— Tudom én, mi lesz velük! Ha ugyanis anyátlan árvák, még mostoha is komiszkodják rajtuk?... Inkább menjenek az árvaházba!

— De nem veszik ám be őket, míg keveső apjuk van. Hacsak annyit nem fizetsz ezért, a mennyid a négyre összesen sincs.

— Hát maradnak otthon.

— De otthon elvesznek magukban, míg te naphosszat a dolgod után jársz.

csak teherforgalom van, amire pedig az aszfalt a legdrágább, de a legkevesebb tartós talaj; aszfalttal rontják le most a Kossuth-szobor szépségét és bizonyos, hogy a jövő évi költségvetés is meghozza a maga aszfalt-beruházásait. Szinte már nevetséges, ha nem volna olyan felháborítóan komoly, hogy amint valami városrendezési, építési vagy díszítési terv szóba kerül, az új aszfaltburkolatot úgy tekintik, mint magától értetődő, elmaradhatatlan szükségességet, mely nélkül ebben a városban egy négyszögletes terület sem kaphat új képet. Ugyan mi köze van a Kossuth-szobor parkirozásának az aszfaltozáshoz? A Magyar Aszfalt-Részvénytársaság kavicso, szürke szurokrétege talán csak nem teszi szebbé a Kossuth-szobor környékét, mintha egy kis művészettel, egy kis jó izléssel úgy parkiroznák ki ezt a helyet, mint a külföldi városok szobrai körül szokták?! De hát mindennél előbbvaló a M. A. R. T. érdeke, amely például nem számolhat olyan kicsinysegekkel, hogy Arad közönségének ugyszólván egyetlen nyári üdülőhelyét, a Marospartot is meg kellene kimélni a kellemes szurok-gázoktól.

Ez igazán kicsinyesség mellett a döntő szempont mellett, hogy az aszfaltra pocsékolt pénzre más oldalról mily égető szükség volna. Mert az nem fogadható el ellenérvek, hogy az aszfaltozás az utadó-alapból megy, az erre kiadott ezrek tehát nem befolyásolják Arad háztartását. Nem fogadható el ez azért, mert ha a város a kormányhatóságához fordulna azzal a kellőképp megindokolt kéréssel, hogy az utadó-alapnak eddig felesleges aszfaltozásra költött pénzét ezentul más, fontosabb szükségletek fedezésére engedélyezze, akkor a kormányhatóság bizonyára nem viselné szíven olyannyira az említett részvénytársaság érdekeit, hogysem ezt a kérést ne teljesítené. De ezt a kérést még meg-

kockáztnak sem merik, mert félnek, hogy tényleg beteljesül és akkor talán — isten ments! — kisebb lenne a Magyar Aszfalt Részvénytársaság egy évi tiszta jövedelme . . . *

A világ legnagyobb flottája.

Az angol haderő védelme.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 14.

Az angol képviselőház egyik bizottsága most érdekes jelentést tesz közzé az angol flottáról. A jelentés kimutatja, hogy a szigetország tengeri hadereje a világ legerősebb flottája, mely az országot minden veszély ellen megvédi. Ezzel egyidejűleg egy másik londoni távirat az angol hadsereg egyesítéséről mond érdekes dolgokat.

Távirataink itt következnek:

Londonból jelentik: A honvédelmi albizottság, melyet a tavasszal a Beresford lord által felvetett egyes tengerészpolitikai kérdések megvizsgálására küldtek ki, most teszi közzé jelentését, amely a következőket mondja:

Beresford azt kifogásolta, hogy a hajók a honi vizeken úgy szét vannak szórva, hogy veszélyek ellen nem védik az országot, amennyiben előre nem látott támadás esetén könnyen legyőzhetőek és a csatornaflotta sohasem oly erős, hogy minden más flottával felvehető a harcot. Az admirális erre azt válaszolta, hogy a szomszéd államok flottája is hasonló módon szét van szórva és hogy az azonnali készenlét tekintetében ugyanily gátló körülmények vannak más államok flottájánál is. Kimutatta továbbá az admirális számszerűleg, hogy a csatornaflottának harci ereje lord Beresford parancsnoksága idejében bármely más nemzet szolgálatban levő legerősebb flottáját felülmultra és hogy ezt a tulsulyt még hatalmas tartalékok is növelték. Az albizottság jelentésében bebizonyítottak látja, hogy Beresford állítása, hogy a honi flotta nem tekinthető azonnali felépésre képes harciflottának, megdőlt és azt hiszi, hogy Beresfordnak

a flotta egyenlő elhelyezésére és működésére vonatkozó javaslatai az 1909. márciusban történt áthelyezésekkel megfelelő módon megvalósultak. Az egyetlen fontos különbség abban van, hogy az Atlanti-flottának független parancsnoksága abból a célból, hogy szükség esetén idegenbe lehessen vezényelni anélkül, hogy ezáltal a honi flotta szervezetében rés állana elő, Beresford több tengernagy kudarcát egy külön stratégiai főparancsnokság hiányára vezeti vissza. Az admirális első lordja közölte a választmányal, mely lépések történtek legújabbban a tengerészeti vezérkar szervezése érdekében és minő lépéseket szándékoznak ebben az irányban még tenni. A bizottság végül kijelenti, hogy az admirális intézkedései után az országot többé nem fenyegeti semmiféle veszély, bár elismeri, hogy ezen intézkedéseknek az admirális és a főparancsnokok közötti hideg viszony lényegesen befolyásolja a hatását. A bizottság sokat vár a tengerészeti vezérkartól.

Londoni távirat jelenti: Haldane hadügyminiszter tegnap egy beszédben, melyet Bradfordban mondott, a birodalmi védelmi konferenciára vonatkozólag kijelentette, hogy a birodalom haderőinek egyesítésére irányuló közös tervek közeli megvalósulás előtt állanak. Kitchenor lord legközelebb Ausztráliába és Új-Zélandba, a Földközi tengerre és Délafrikába megy, hogy a birodalom csapatainak koncentrációjára vonatkozó terveket kidolgozza. Sir John French ugyanezen célból Kanadába fog menni. A hadügyminiszter reméli, hogy ily közös szervezet létrejövetele a figyelmet oly napi kérdésekről, amink például az angol szigetekre való invázió, el fogja terelni és hogy azután, ha majd az erről szóló mende-mondák megszűnnek, a hadikészülődések csökkentése tényleg lehetséges lesz.

TANÜGY.

(—) Vidéki szülők figyelmébe. Miután az aradi felsőbb leányiskolának internátusa nincsen, felhívjuk a vidéki szülők figyelmét arra a kedvező körülményre, hogy öv. Sváby Pálné, Turchányi Gizella, az állami felsőbb leányiskola tanítónője (Hasszinger utca 5.) a leg gondosabb családi nevelést és ellátást elvállalja. Az ellátási díj egész évre 700 korona. Zongora tanítást is vállal. 2483

— Jobb is szegénykének, ha elvesznek. Bár vesznek el magam is! Ha Zsófi nincs, jobb, ha semmi sincs.

— Bolond beszéd. Nem félsz az Istentől? S nem félsz magának Zsófinak a lekielől? Hiszen, ha az meghallja, hogy így gondolkodol az ő magzatjairól, még a menyországban is sirva fakad.

— Mig élt is együtt sirt velem ha sirtam. Hát csak hadd sirjon velem ezután is.

— De te, Máté, nem fogsz ám te mindig sirni.

— Dehogy nem! Már ezentul csak arra való lesz a két szemem.

— Ugyan már, Máté! Még ha ezután csupa szomorúság lenne is az életed, közben mégis csak kell enned, innod, aludnod. S mit eszel, ha nincs asszony, aki megfőzi az ételedet?

— Van elég korcsma a városban.

— Ugy eszel majd mint egy kutya s úgy fizetsz, mint egy gróf.

— Bánom is én Eszem a kutyánál is kutyábbul. Ahogy telik.

— Hogy aztán annál inkább eligyad magadat.

— Italt akár sohase lássak

— De ki veti meg az a yadat?

— Ki veti meg a gazdalan kutyáét? Az is maga furja a vackát.

Rahó Jánost, a hü pajtást, már kezdte vérgingeregni az elbusu t ember esztelen konoksága.

— Te marha, — kiáltá türelemvesztve s mindkét dolgos nagy kezét rázva Máté orra előtt — hát ki fog rád mosni?

Máté visszakapta fejét s eltátotta szemétszáját.

Igaz ám: ki fog rád mosni?

Ez a kérd s roppant fontos a szegény embernek. Kívát ha a szegény ember bolti szolga. A bolti szolgának hivatalos kötelessége bizonyos fokú tisztaság. Azt küldözgetik is ide-oda uri vevőkhöz. Annak sötétkék posztó-sipkáján sárgaréz betűkkel fel van írva a boltos neve. Az hetenként inkább kétszer tartozik inget vártani, mint egyszer sem. Már pedig szegény ember szekrényében nem hever tucatjával a tiszta ing. A kettőt-hármat, amit változtat, folytonosan mosni-vasalni, javíthatni kell. Tisztítóintézetben ez vagyona kerül. És még így sem megy rendben a dolog, mert tíz nap is beletelik, míg az ember visszakapja onnan a fehéreműjét.

— Ki fog rám mosni?

Igaz, igaz, erre eddig Máté nagy keservben nem gondolt. Pedig ez a fő. Szegény emberre nem moshat más, mint a felesége.

A hü Rahó pajtás és az egész omnibusz leolvasta az özvegyember arcáról, hogy ez a fontos kérdés legyőzte őt. Senki sem szólt többet. Teljes csönd volt a kocsiban, mialatt az már a külvárosi utcákon döcögött Máté özvegyi otthona felé.

Mikor már Máté utcájába is befordultak,

az özvegy szegény ember elszánt sóhajjal megszólalt:

— Nohát, János, kommandáljatek valakit. És Rahó János meg a többiek kommandáltak bizonyos tisztességes Zsuzsit, aki maga is benne ült a kegyelet-omnibuszban.

Mire a kocsit megállt, Máté és Zsuzsi együtt szálltak le róla, mint jegyesek.

Kozma Andor.

Vadásztörténetek.

Irta: Kavics.

Nehéz munkával, véres verejtékével kényszeríti a szegény turócmezei tót köves földcséjét arra, hogy egy kis zabot, egy kis krumplit teremjen. Mikor nálunk itt az Alföldön a krumpli már virágzik, akkor a szegény tót még csak ott tart, hogy rögtörővel töreti keményre összeállott földjét, hogy a krumpli ki birjon kelni Rövid csákányforma kapájával egész nap veri a kemény rögtöt nyáron s még is alig-alig terem be a télire való burgonyája. Zabja alig ér térdig s az is oly ritka, hogy két szál csak nagy szélben ér egymáshoz. Ha pedig a termést valami baj éri — üres marad a kamara télire.

Nagy csapás tehát rá nézve, ha például egy-egy farka vaddisznó valamelyik éjjel kicsap a földjére s felcsemegézi érelőfelben levő zabját. Tele is van a hegyoldalokon, az erdők közé ékelte földcsékek mindgyike valami kezdetle-

A krétai bonyodalom.

A nagyhatalmak Görögország ellen.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 14.

A tegnapi háborus hangulat ma kissé enyhült. A négy ugynevezett krétai védőhatalom erélyesen kezébe vette Törökország érdekeit és valószínű, hogy sikerül Görögországot olyan engedményekre bírni, melyek a krétai kérdés békés megoldására vezetnek.

Mai távirataink a krétai bonyodalomról itt következnek:

Konstantinápolyból jelentik: A négy krétai védő hatalom tegnap értesítette a portát, hogy a görög lobogót Krétában azonnal bevonják, de egyidejűleg azt kívánták a portától, hogy a török flotta, ha az égei tengerben utakat tesz, a krétai vizeken ne jelenjen meg.

Athénből táviratozzák: Itt híre jár, hogy Görögország válasza a Törökország tegnap átnyújtott jegyzékére úgy fog szólni, hogy Poroszország nincs feljogosítva arra, hogy a Krétában időző volt görög tisztet visszahívja, mert ezeket egy külön törvény alapján már három év előtt kitörték a görög hadsereg listáiból és így a védőhatalmak dolga, hogy a tisztek Kréta szigetén maradjanak-e, vagy nem. Macedóniát és Epirust illetőleg pedig a jelenlegi görög miniszterelnök rövid hivatali működése alatt úgy írásban, mint élőszóval már háromszor kijelentette, hogy a Macedóniában és Epirusban időző görög tiszteket már visszahívták és hogy a konzulokat szigorúan utasították, hogy a pan-hellén üzemekben való részvételtől mindenféleképpen tartózkodjanak.

Londonból táviratozzák: A nagyhatalmak hír szerint el vannak határozva, hogy a lehető legnagyobb nyomást fognak gyakorolni a görög kormányra a görög lobogó eltávolítása érdekében és olyan incidensek megismétlődésének megakadályozására, melyek Konstantinápolyban felháboro-

dást keltettek. A portán azt hiszik, hogyha ez a kérdés el lesz intézve, meg lehet kezdeni a tárgyalásokat Kréta autonómiájának tervezetéről.

Az aradi országos szabókongresszus

(Háromszáz idegen szabó Aradon. — A program érdekességei. — Arad, mint országos szövetségi központ. — A miniszterium és az országos egyesületek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Az aradi munkaadószövetségek megalakulásuk óta lényegesen töböt tettek már a város idegenforgalma érdekében, mint minden közgyűlési határozat harmadfelében belül három országos kongresszust rendeztek Aradon, az idegenek százait hozva a vértanúk városába. A harmadik kongresszus, melyet az **Aradi ruházati iparosok és kereskedők szövetsége** rendez, e hó 20., 21. és 22-ik napjain fog lefolyni Aradon. Ezúttal az ország szabóiparosai gyűlnek össze, hogy a maguk szakmája érdekeinek megvédelmére, sérelmeik orvoslására módot keressenek. Közülük háromszáz idegen szabóiparos jelentkezett a kongresszuson való részvételre ami valósággyal csodálatos jelenség számba megy, mert az eddig rendezett országos szabókongresszusokon sohasem jelent még meg 120-nál több kiküldött. A nagyarányú és szinte példátlan érdeklődésnek az az oka, hogy a kongresszus a szabóipart érdeklő kérdések mindegyikét felvette tárgyalási anyagába, másrészt pedig az, hogy az országos nagygyűlés különös pikantériával kecségtet: a vidék iparossága itt akar elszakadni a fővárostól s a már meglévő Országos Szabóiparos Szövetség kebeléből kiválva, külön szövetséget akar létesíteni Arad központtal a vidéki szabók számára. Természetes, hogy e törekvés ellen a meglévő országos szövetség minden képzelhető eszközzel védekezik s amint előrelátható, a kongresszusnak viharos részei is lesznek.

A kongresszus nagy arányait mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy azon 100-nál több város és testület képviselteti magát. Jelen lesz a kongresszuson a kereskedelemügyi miniszterium képviselője is, Papp Árpád miniszteri tanácsos személyében. Itt lesz Gelléri Mór és Soltész Adolf dr., az Országos Iparegyesület képviselőjében, valamint Boross Soma, az összes magyarországi munkaadószervezeteket ma-

gába foglaló Munkaadók Országos Szövetsége elnöke is

A rendezés óriási munkáját Kaszab Géza, az aradi munkaadószövetségek főtitkára úgy szólóval teljesen egyedül végezte. A kongresszus létrejöttében ifj. Moskovitz Izidor aradi szabóiparosnak és neki van a legnagyobb része. Valószínű, hogy a kongresszus sikere olyan lesz, hogy Aradnak ipari központtá való fejlődése ismét nagy lépéssel halad előre.

Magáról a kongresszusról a rendezőség a következő részletes programot bocsájtotta ki:

1909. augusztus 20-ikán: Reggel 9 órakor gyülekezés a városháza dísztermében. Az igazolások megejtése. Fél 10 órakor a kongresszus megnyitása A vendégek üdvözlése. A kongresszusi biztiskar megalakítása. A tárgyalások megkezdése.

A kongresszus tárgyalási anyaga: 1. A vidéki szabóiparosok helyzete a fővárosi szabóiparosokkal szemben. — Elnöki megnyitó, tartja ifj. Moskovitz Izidor, az Aradi Ruházati Iparosok és Kereskedők Szövetsége társelnöke. 2. A „Vidéki Szabóiparosok Országos Szövetségének” megalakítása. Előadó: Kaszab Géza, az aradi munkaadószövetségek főtitkára. 3. A kihitelezés kérdésének országos rendezése. Előadó: André István, a szegvárdi ipartestület elnöke, szabómester. 4. Az új ipartörvény és a szabók. Előadó: Kádas Lajos dr., az aradi ipartestület titkára. 5. A munkaviszonyok országos rendezésének kérdése. Előadó: Farkas Elek, a Munkaadók Országos Szövetségének főtitkára. 6. A hadseregszállítások és más állami közszállítások kérdése. Előadó: ifj. Moskovitz Izidor. 7. Az iparosok rokkant és nyugdíjügye. Előadó: Kókay Lajos, a lugosi ipartestület elnöke, szabómester. 8. A szitrendszer eltörlésének nehézségei. Előadó: Venzlovsky Lajos, egri szabómester. 9. Egy országos jellegű termelőszövetkezet felállása az osztrák készáru elleni küzdelem céljaira. Előadó: Sugár József, aradi szabóiparos. 10. A pizkos verseny megakadályozását célzó mozgalom. Beterjeszti: Az Aradi Ruházati Iparosok és Kereskedők Szövetsége. 11. A tiltott megrendelések gyűjtésének ellenőrzése és szabályozása. Előadó: Schaffer Henrik, az Aradi Ruházati Iparosok és Kereskedők Szövetségének elnöke, szabóiparos. 12. A végrehajtási novella módosítása. Előadó: Éva Péter, debreceni szabóiparos. 13. Félix Lajos, hódmezővásárhelyi szabómester indítványa a hitelügy rendezése tárgyában. 14. A csongrádi ipartestület indítványa, országos szabószövetkezet alakítása tárgyában. 15. Kaszab Géza főtitkár indítványa, a kongresszusi határozatok végrehajtása tárgyában. 16. Fabián Zsigmond karcagi szabómester indítványa a szabók szövetkezeteinek és szövetségeinek miként

ges formájú madárijesztőkkel, jobban mondva: vadijesztőkkel, melyeknek rikító színű rongyait a legkisebb szellő is ijesztően mozgatja. A ravasz vad azonban megszokja, vagy kitanulja a fortélyt, mert bizony azért az ijesztők dacára csak sűrűn megdézsmálja az amugy is silány termést.

Ezért aztán zabéréskor előkerülnek a régi módi puskák rejtékeiből s a szegény tót nem restel az egész napi fáradtságos munka után egész éjjel kint ülni földcsékeje mellett valamelyik bokor aljában a hivatlan vendégekre lesve. Igaz, az a remény is biztatja, hogy ha esetleg úgy el bírja riasztani a vadat, hogy közülök legalább egy ott marad, akkor télire egy kis füstölt vaddisznóhus is kerül a krumpli mellé.

Az öreg Flityó Jánosnak, Szeremomó falucska érdemes birájának, van ugyan vagy száz hold földje, de mit ér az ha tele van kövel úgy, hogy nem terem az egészen annyi sem, mint három hold jó alföldi homokon. Azért bizony ő is kénytelen vigyázni a termésre s ő sem sajnál kint éjszakázni a falutól jó távol eső földje mellett s még azt is megkockáztatja, hogy orvvadászként megcsipik s akkor oda lesz a biróság. Hja! nehéz az élet!

Mikor az uradalmi erdésznek, kinek vendége voltam, este hírvél adták, hogy a bíró megint nem jött haza éjjelre, felcsillant az öreg szemem.

— No, most rajtacsipjük a vén impostort. Van-e kedve velem tartani?

Hogyne lett volna! Sebtyben összekészülődünk s neki indultunk a csillagos éjszakának. Hegyre föl, völgybe le, köveken megcsuszva, galyakban megbotolva követtem vezetőmet, ki oly biztosan járt a görbe vidéken a meglehetősen sötétben is, mintha csak fényes nappal volna. Jó órai menés után így szól az öreg egy hegy tetőn:

— No, ha ezen a szálerdőn átmegyünk, helyben leszünk. Most már minden lépésre vigyázzunk. Óvatosság és csend!

Egy örökéletnek tetszett, míg lábujjhegyen, minden lépésnél megállva, átlopakodtunk a lefelé lejtős hegyoldalon eltűnő sötét fenyvesen s annak szélén lekuporodtunk egy bokor tövébe. Pár száz lépésre alattunk sárga folt terült el, fekete kövekkel tarkázva.

Ez az öreg zabja. Helyben vagyunk, várjunk. — sugja az erdész.

Fázosan huzódtam a köpenybe, mert az éjjeli harmat hívós már ezen a vidéken s teli tüdővel szivtam a gyantaillatos, ózondus levegőt.

Távrolról felhangzott egy-egy bagoly csunya, ijesztő jajongása, sőt a faluból valamelyik éber kakas kukorikolása is. Erős zugással csapott el felettünk hébe-hóba az éjibogár. Egyéb-ként lélekre nehezedeó csend és nyugalom. Szellő sem lebbent a vidéken.

Biztosra veszem, hogy itt leskelődik az öreg Flityó valahol a zab szélén. Ó a vadat lesi, mi meg őtet, hehehe, — sugja az erdész

halk nevetéssel. — De pszt! azt hiszem, hallok vala nit!

Én ugyan nem hallottam semmit sem. Hanem néztem. Néztem a sárga táblát a zabföldet, látok-e valamit. És láttam is csakugyan! Mintha egyik-másik fekete kő mozogna!

Nemsokára hallottam is, amint a disznók valami távoli kukoricamorzsóláshoz hasonlóan tépik a zab kálászát s utána gyönyörűséggel csámcsogva eszik azt.

Egy villanás s a fegyver durranását szászoroson verik vissza a bércek. Utána nehéz testek földrengető futása lefelé, a bozotos, jarnatlan mély völgy mélyébe.

Ami ezután előtte lejátszódott, azt sohasem felejttem el.

Lent a völgyben újra lövés hangzik, egymás után kettő. A futás robaja visszafelé tart. Most visszaérkeztek a zabhoz. Lehet őket látni, amint vad fuvás közt megállnak. Ismét lövés dördül. Ujra lefutnak a vadak. Ujabb lövés lent. Ismét felrobognak.

Talpra ugorva nézzük ezt a színjátékot.

Négyszer futottak le, négyszer fel, aztán oldalt kitértek s még sokáig hallatszott vad törtetésük elhaló zaja a tulsó hegyoldalról.

Vége a darabnak, utána néma csend üli meg a tájat. Mi is csendesesen állunk és várunk egy darabig.

A hajnal előhírnöke megjelenik közben, a csillagok homályosulnak s fehér párák emelkednek itt-ott, mint valami szellemek. Az éji

való szervezése tárgyában. 17. Schön Lajos budapesti szabómester indítványa, egy özvegy- és árvasegélyalap létesítése tárgyában. 18. Schön Lajos budapesti szabómester indítványa a kihitelezés kérdésének rendezésére s hitelvédegyetek alakítására vonatkozólag. 19. Schön Lajos budapesti szabómester indítványa egy kisipari részvények alapján létesítendő készárugyár felállítására tárgyában. 20. Izsó Ferenc marosvásárhelyi szabómester indítványa a szövetkezeti kérdés megoldására vonatkozólag. 21. Berkes Pál egri szabómester indítványa a tiltott megrendelés-gyűjtések megakadályozása tárgyában. A kongresszusi tárgyalások minden nap reggel fél 10 órakor kezdődnek és délután 1 óráig tartanak. Délután a tárgyalás fél 5 órakor kezdődik és 7 óráig tart.

1909. augusztus 20-ikán, folytatólag: Egy órákor a vértanúk szobrának megkoszorúzása. Az ünnepi beszédet Kaszab Géza és egy vidéki kiküldött tartják meg. Fél 2 órákor: Társasbéd a la carte a Vadászkiirt éttermében. Négy órákor az ereklyemúzeum megtekintése. Hét órákor kirándulás az aradi vértanúk vesztőhelyére és az aradi várba. Este 8 órákor banket a Fehér Kereszt szálloda télikertjében. Egy teríték ára itallal: 3 korona 50 fillér.

1909. augusztus 21-én: Reggel fél 10 órákor a tárgyalások folytatása. Délben a kongresszusi tagok a következő vendéglőkben étkeznek tetszés szerinti csoportokban: Fehér Kereszt, Pannonia, Vadászkiirt, Színházi sörcsarnok, Gambrinus, Millenium. Ezen éttermek a kongresszus tartamára olcsóbb árakat állapítottak meg. Délután a tárgyalások folytatása és befejezése. Este 8 órákor diszeldadás a nyári színházban a kongresszusi vendégek tiszteletére. Színre kerül: Prolog, írta Kaszab Géza, elmondja: Szendrey Mihály színigazgató. A zsába, vigjáték.

1909. augusztus 22-én: Reggel később közlendő időben különvonaton indulás Menyháza fürdőre, ahol a vezetők bemutatják a vendégeknek a kilátóhelyeket és a márványbányát. Étkezés a nagyvendéglőben. Étkezés alatt a szegedi gyalogezred zenekara hangversenyez. Visszatérés este. Részvételi díj vasut és ebéd-költséggel együtt 6 korona. Kongresszusi jelvények 40 fillérért kaphatók a kongresszusi pénztárnál, a szövetségi irodában, valamint a kongresszusi tárgyalások alatt az igazolóbizottság tagjainál.

A menyházai kirándulásra a kongresszus tagjain kívül bárki jelentkezhetik az ipartestületen. A kirándulás sikere érdekében az aradi szabóiparosok egyhangulag elhatározták, hogy üzleteiket 22-ikén, vasárnap, ki sem nyitják.

Egy madridi éjszaka.

Beszélgetés egy magyar kereskedővel.

(Budapesti levél.)

Az utóbbi napokban a spanyol barrikádokra szegződött a világ szeme. Piroslottak a szabadság rózsái a büszke Pyröneusok aljában, de a hatalom belegázolt a vérbe és felhőkkel sötétítette be a vérpiros hajnalhasadást. Egy magyar kereskedő éppen Spanyolországban járt üzleti dolgaiban, mikor ropogott a puska és az uralkodó rend élet-halál harcot vívott a föllázadt néppel. Két nappal a forradalom leverése után Madridba érkezett, ott töltött egy napot és ma érkezett vissza Magyarországra. Alkalmam volt beszélni vele s csodálattal hallgattam, miképen füst le egy mozgalmas madridi éjszakát egy világlátott ember szemüvegén át. A hogy háboruba megy a spanyol, ahogy aromokat szedegetik a forradalom leverése után és dőzsöl az elpuhult nép, mintha semmi sem történt volna. Átadom a szót az érdekes elbeszélőnek:

— Éjszaka egy óra van. Tompa dobpergés hallatszik a távolból és a katonazenészek elhaló taktusa. Megint egy csapat, amelyet Melillába szállítanak. A nép, amely már órák óta ott ül és jobbra szanaszét hever szerteszét a pályaudvaron, mintegy villanyütésre felugrik s egetverő tapssal s lelkes éljenekkel orditozza: „Viva Espanna!“ „Éljen Spanyolország!“ Így üdvözlik a csapatokat. Először néhány tiszt érkezik lovon, utána a katonabanda, aztán hosszú sora a katonáknak, középen az ezredzászlóval, amelyet még a legegyszerűbb ember is megsüvegel. Elbámulom, mert ez az én katonai drillhez szokott szememnek szokatlan, milyen züllött összevisszaságban rohantak a katonák, soknak jobb kezükben a fegyver, balkezükből pedig tarka papiroslegyező, amelyet buzgón lóbálnak, mert Madridban éjszaka egy órákor is 26° Celsius volt a meleg. Öreg asszonyok futnak versenyt a csapattal és hitvesek, karjukon a gyerekekkel, menyasszonyok és testvérek kísérik sirva és orditozva a menetet. A katonazene vidámabb hangjai sem szárnyalják túl a tomboló jajveszékelést.

A pályaudvaron egész sereg lovas és

gyalogos rendőr volt föllállítva, hogy meggátolják azokat a sivár jeleneteket, amelyek a csapatzállások alkalmával ismételtén lejátszódtak. A legénység egyszerűen megtagadta az engedelmséget és a késekkel felfegyverzett asszonyok segítségével megtámadták a tiszteket, a vonat valamennyi ablakát beverték, a lámpákat ledöntötték, egy tábornokot legázoltak, úgy, hogy halálos sebbel kellett hazaszállítani, rendőröket bajonettel szurtak tarkón úgy, hogy holtan estek össze. Csak több óras késéssel lehetett a csapatzállító vonatot utnak indítani. Most csak a beszállás után bocsájtották a közönséget a vonat közélébe. Az ablakon keresztül folyik a bucsuzás. Végre egy kürtjel. A felfordulás leirhatatlan. Fűlsiketítő jajveszékelés szeli át a levegőt és folytonos kiáltás: „Espanna, viva Espanna!“ Aztán lassan kirobog a vonat és utána ezer sóhaj: vajjon kijön vissza a daliás ifjak közül és hogyan fognak visszatérni.

Künn az országban többé-kevésbé helyreállt a nyugalom. A múlt héten felszakított sineket, valamint a telegráf-vonalakat újra helyreállították. A Siemens-Schuckero-cégek egyik hivatalnokja részestül abban a szerencsében, hogy Madrid és Barcelona között negyven kilométernyi utat gyalog kellett megtennie, mert a pályát szétrombították és sürgönyözni sem lehetett. Madridon különösen nem igen látszik meg sem a háboru, sem a forradalom. Az élet éppen olyan, mint más hétköznapokon. A szép Paezo de Ricoletas sétányon, amely egy óra járásnyira húzódik keresztül a városon s a melyet most a nép előszeretettel használ éjszakai alváshoz, hosszú emberoszlopok alusznak a pázsiton, olyan mélyen, mintha otthon aludnának és talán nyugodtabban, mert a melegtől izzó házakban és az itt divatos ablaktalan alkóvokban egyeduralmat gyakorolnak a poloskák. Este a sétányon hangverseny van, egy meglehetősen kétségbeesett zenekar, amely apró suhancokból áll, játszik épp oly kétségbeesett darabokat. Az ember nem tudja: európai vagy néger tánc-e? A parkban rengeteg nő bolyong. Látni csudaszép sötét szemeket és mesés frizurákat. Mert a spanyol nő este nem igen visel kalapot és sok dímát latni elegáns toalettekben, legyezővel a kezükben, kalap nélkül. A mi óriás kalapjaink nem tudják meghódítani a spanyol nőket. Ha nem látna az ember katonákat harci öltözetben és rikkancsokat folytonos Melilla-kiáltással, nem is sejtene, hogy Spanyolország háborút visel.

Igy beszél a mi emberünk izgalmas érdekességeket és a spanyol kormányt okolja mindenért. Hivatalosan szűkszavú harctéri híreket tettek közé az újságokban s ezek mindig vereségről szólnak. Ez szülte az elkeseredést és annak méhéből a forradalmat.

IRODALOM ÉS MŰVESZET.

* Az Uránia színház tegnap bemutatott műsora kitűnő élvezetet nyújtott a rendkívül nagy számban megjelent közönségnek. A humoros képek kivétel nélkül a legnagyobb tetszést aratták, minek legeklatánsabb bizonyítékát az a harsogó kacagás és tapsvihar szolgáltatja, mely a képeket kezdettől végig kísérte, úgy, hogy a nevetéstől a katonazene játéka is alig volt néha hallható. A műsorban azonban színes és drámai képekben sincs hiány és mindannyiszor, amidőn egy ily film a vásznon lepergett, az a közönség legnagyobb tetszését aratta. A hadihajók vízrebocsátása című kép pedig csak azt bizonyítja, hogy a kinematográfia még nagy jövő vár, mert ily mesés látványosságok felvétele már ma is egy egész új perspektíváját tárja szemünk elé annak, hogy a mozi lesz a jövő generáció tulajdonképeni is-

homályt kezdi olyan nyomasztó szürkeség felváltani.

— Gyertünk, nézzük meg, mit ejtett el az öreg. Óvatosan lépkedtünk lefelé. Már a zabban járunk, de nem látunk senkit. Körüljárjuk figyelve s csakugyan meglegyünk egyik bokor alatt az öreg — viseltes halináját.

— Ülünk le s várjunk, biztosan visszajön ide, — szól az edész.

— Ugyancsak lövöldöztek csodálnám, ha nem ejtettek volna el egyet sem, — szólók én.

— No, biz ezt ügyesen csinálták. Ezt a fogást tőlem tanulták el, — szól az erdész dicsőkedve.

— Hát mit csináltak?

— Ez az ugynevezett haláltánc. Az egyik óvatosan odalopózik, ahonnan jöttek a vadak, mert azok megriaszta, az ismert útjukon menekülnek. Elállja útjukat valami fa védelme alatt s ha rohannak vissza, közibük lő. Azok persze megriadva futnak vissza. Így mind a két vadász négy-ötször juthat lövéshez. Csakhogy persze bátorság is kell hozzá. Le-föl, le-föl rohan a csorda, míg csak a vezérkan észhez nem kap s oldalt ki nem tör, amint most is láttuk. Szépen csinálták. Meg is fogom őket dicsérni érte.

— Persze nem köszönik meg azt a dicséretet!

— Már aligha!

De már jöttek is visszafelé, ketten. A bíró meg a legényfia. Egy csöpp meglepetést sem mutattak, amint hozzánk értek. Mintha csak tudták volna, hogy ott vagyunk.

— No, mit löttetek? — riad rájuk az erdész.

— Jó reggelt kívánok! — szól alázatosan kalaplevéve az öreg. — Nem löttünk mink semmit, nincs is puskánk. Hát nem a tekintetes urék lövöldöztek?

— És csakugyan nem volt náluk egy kurta nyelvű baltán kívül semmi fegyver.

— Nem ám! Hová dugtátok a fegyvereket? A tied egycsővű, a fiadé kétesővű. Itt voltunk, mikor löttetek. Láttunk benneteket.

— Bocsánatot kérek, de én nem lőttem, nem is voltam itt, lent aludtunk a fiammal az erdőben. Nem is volt még puska soha a kezemben. Olyan igaz, minthogy élek, — fogadkozik az öreg.

Ejnye, beste tereintette, hisz még a halinád is itt van!

— Éppen azért jöttünk most erre, mert az este itt felejtettem, szól nyugodtan az öreg.

Nem lehetett ellenük tenni semmit. A sötétben csakugyan nem lehetett látni, hogy ők löttek-e s ők meg letagadták még az akkor fő kelő napot is az égről.

Pedig a délutáni cserkészésnél egy szép példány vaddisznóra akadtak a kutyák egyik patakban. Már kimult, oldalba volt löve.

Képzelem, hogy szidhatták magukban az erdészt a bíró, meg a fia, mikor látták, hogyan viszi be a szekér az általuk lelőtt vaddisznót az erdész udvarára. Hanem nem szóltak semmit, de csak összenéztek s csendes szívták tovább pápájukat.

kolája. A tiroli életből merített Parasztlakodalmom című éneklőkép szintén jól mulattatta a közönséget. Ez a műsor ma (vasárnap) és holnap kerül még előadásra. 791

Máramarosi történet.

A pénzért — mindent.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Nagyboeskoról jelentik a következő épületes esetet: Asknázi Mózes Dávid malomtulajdonos Nagyboeskón. Vagyonilag elég jó lábon áll. Körülbelül 50.000 korona fölött rendelkezhetik. Asknázi Mózes Dávid ennek dacára a kisebb-nagyobb hitelezésektől sem riad vissza. Így Lautmann és Dávidovics rahói fűszer, épületfa, vas, festék, divatáru és vegyeskereskedő cégnél is vásárolt 360 koronáig hitelre.

Mikor azonban fizetésre került volna a sor, a nagyboeskorói malomtulajdonos adta a fedelékenyítést s nem fizetett. A rahói cég várt, majd felszólította adósát, de eredmény nélkül. Végre is per lett a dologból.

A bíróság előtt aztán egyezséget kötött Asknázi Mózes Dávid és hét 60—60 koronáról kiállított bont adott át Lautmann és Davidovits cégnek s kötelezte magát, hogy minden hónap elsején egyet bevált. Kettőt be is váltott, a harmadiknál pedig azt mondta Káhn Lajosnak, a cég pénzeszedőjének, ha a hátralevő bónokból enged a cég 10 koronát, s az egészet egyszerre kifizeti. Kautmann és Dávidovits látva, hogy Asknázi előtt nincs kedvesebb a pénznél, elküldte pénzeszedőjét a négy bónnal, mely 240 koronáról szólott.

Asknázi átvette a bónokat s azt mondta Káhnának, hogy azok mellé irjon neki még nyugtát is a 240 koronáról, melyben elismeri, hogy a pénzt felvette. Káhn Lajos nem vette észre Asknázi ravaszágát — s beugrott. Az anélkül is nyugtaként szolgáló visszaadott bónok mellé még egy külön nyugtát is adott. De pénzt nem kapott.

Asknázi zsebre vágta a nyugtát és a bónokat s hogy a pénzeszedő észre ne vegye, a kerten át elosont hazuról s bement Máramarosszigetre. Káhn Lajos pénzeszedő várt egy ideig, aztán megkérdezte a malmosnak a szobában lévő fiát, Éliást:

— Hát hol van az öreg? Fizet vagy nem?

— Mindjárt fizet, — mondotta a fiu. A másik szobába ment a pénzért.

A pénzeszedő várt, várt, de az öreg csak nem jött. Akkor keresni kezdte s mivel a lakásban nem találta, lármát csapott. De vesztére, mert a malmos felesége és fia egyik molnárunk segítségével lefoglák s alaposan elverték.

S most jön az eset legérdekesebb része. Asknázi Éliás a csendőrségre futott s kétségbeesve hívta a csendőrséget:

— Jöjjenek kérem, mert egy bolond ember garázdálkodik a lakásunkban s életünk is veszélyben forog.

A csendőrök azonnal elindultak. Éleslátásukon azonban megtört az Asknáziak ravasz terve. Az összevert Káhn Lajos elmondta, mi történt vele. Erre aztán a fiu azt erősítette, hogy a pénzt apja átadta Káhnának.

A csendőrök erre a nagyobb biztonság okáért megmotozták Káhnát, de természetesen pénzt nem találtak nála. Összes pénze 3 korona 60 fillér volt. A csendőrök ekkor a fiut őrizet alá vették s várták az apját. Néhány óra múlva ez is előkerült.

A csendőrök vallatásra fogták. Az öreg azt erősítette, hogy ő a 240 koronát átadta fiának, hogy kézbesítse Káhnának. Homlekegyenest ellenkező vallomásuk után a csendőrök, Káhn

Lajos, Lautmann és Dávidovics zsarolás és testisértésért feljelentést tettek Asknázi s az ügy összes szereplői ellen.

Megdöböntő máramarosi kép ez. S más és más alakban hányszor ismétlődhetik naponta oly helyeken, ahol nincs kéznél a lelkiismeretes csendőrség. Ha a csendőrök csak egy kis felületességgel járnak is el, Asknáziék a pénzért talán még a börtönbe is juttatják a pénzeszedőt.

A vőlegény a konyhában.

Anyák gondja.

*

Néhány nappal ezelőtt olvastam az ujságban, hogy egy szakácsnő vőlegénye az uraság távollétében feltörte a szekrényeket s néhány ezer korona értékű ékszert ellopva elszökött. A hír azt is mondta, hogy a tolvaj vőlegény hónapok óta volt bejáratos a házba s úgy viselkedett, hogy mindenki tisztességes, becsületes embernek tartotta. A hír elolvasása után önkéntelenül is aggódva gondoltam arra a sok, sok családra, akiknél a cseléd vőlegénye szintén mindennapos vendég a konyhában.

A szakácsnő vőlegénye, vagy ahogyan a legtöbbször nevezik, az ismerőse, valóságos társadalmi kórság. És ami a legkellemetlenebb, hogy ez a kórság szinte gyógyíthatatlan. Az embernek bele kell törődnie, vagy le kell mondania a cseléd tartásáról. Cseléd nélkül azonban bajos meglenni, különösen ott, ahol nagyobb a család. Az asszonyok tehát úgy segítenek némiképen a bajon, hogy behunyják a szemüket, hogy ne lássák, mi történik a konyhában.

A konyhabeli vőlegénnyel majdnem minden asszonynak számolnia kell. Hiszen a cseléd, már mielőtt a helyet elfogadja, kiköti, hogy az ismerőse a házhoz járhasson s ha az asszony ezt nem engedi meg, a cseléd be sem áll a helyre. Végre is, ha azt tapasztalja az asszony, hogy csak akkor kap cselédet, ha vele együtt az ismerőst is elfogadja, beleegyeznek a változhatatlanba s eltűri, hogy lakásában nap-nap után megforduljon egy idegen férfi, akiről a legtöbb esetben nem tudja, hogy kicsoda-micsoda és honnan jött.

A legkellemetlenebb a konyhabeli vőlegény azokban a házakban, ahol serdülő leánykák is vannak. Az anya nem tudja eléggé óvni gyermekeit attól, hogy a konyhában ne lássanak és halljanak olyat, ami a lelkükre károsan hat. Ezenkívül még egy kellemetlensége van a dolognak és pedig az, hogy a szakácsnő vőlegénye valóságos parazita, a mely a ház éléskamráján hizlalja magát. Hiába dugdos és zár el mindent az asszony a cselédje elől, azt még sem akadályozhatja meg, hogy a legjobb falatokat ne a vőlegény kapja meg. Erről már jóelőre gondoskodik maga a szakácsnő.

Ismerek egy fiatal asszonyt, aki a konyhabeli vőlegénnyel szemben erélyes akart lenni s az ismerőst a szakácsnővel együtt kitette a házból. Azután addig keresett, míg végre olyan cselédre akadt, aki hajlandóan mutatkozott vőlegény nélkül is helybe állani. Az asszony azonban hamar rájött, hogy nem jól választott, mert azt tapasztalta, hogy a cseléd idejének felét az utcán tölti, egyszerűen pedig észrevette, hogy éjszakára valakit rejteget a konyhában. Ezt a leányt is elcsapta ugyan, de a következőnél már beleegyezett, hogy a vőlegénnyel álljon helybe. A mikor megkérdezték tőle, hogy ezt miért engedi, akkor eképen felelt:

— Legalább a szemem előtt van a vőlegény és jobban tudok rá vigyázni.

Szó sincs róla, vannak, hála az Istennek, olyan cselédok is, akikben meg lehet bizni, de sajnos csak kevesen. És azért a konyhabeli vőlegénnyel akár akarjuk, akár nem, meg kell ba-

rátkoznunk. Az ellene való védekezésnek csak egy módja van és ez az, hogy minden asszony, mielőtt a cseléd vőlegényét a konyhába befogadná, kérje el irásait s győződjék meg róla, hogy kit ereszt a házába. Esetleg küldje el a férjét a munkaadójához és tudakozódjanak ott is felőle. Ilyen módon sok, sok kellemetlenségnek vehetik az elejét és nem kell örökösen rettegniük, hogy Isten tudja milyen nagy gazember melegedik a tűzhelyük mellett. Volna még egy módja a védekezésnek, az, hogy aki jóra való, tisztességes cselédre tett szert, becsülje meg, ismerje el jó tulajdonságait és bánjék vele emberségesen, akkor a cseléd is meg fogja becsülni a helyét és hűségesen fogja szolgálni gazdáját.

Egy asszony.

A herkulesfürdői kártyabarlang

Megszökött rulettjátékosok. — Egy aradi szemtanu elbeszélése.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 14.

Több ízben megemlékeztünk az elmúlt héten mi is Herkulesfürdő új specialitásáról: a rulettbankról. Most ennek az ügynek folytatása van. Kiderült, hogy a rulettjátékban négy olyan ur vett részt, akik foglalkozásukra nézve nemzetközi szélhámosok s akiket család, okirathamisítás stb. miatt köröznek. Ezeket az urakat előbb letartóztatták, majd rendőri felügyelet alá helyezve szabadlábra bocsájtották, később pedig miután a talaj égni kezdett alattuk megszöktek. Az esetről Marsieu Jusztin aradi ügyvéd, aki ma érkezett haza Herkulesfürdőről a következőket mondotta el:

— Herkulesfürdőn az idei fürdői évad nagyon mozgalmas volt. Eleve német tette az életet az a nagyszabású rulettjáték, amely a kurszalton melletti szeparében folyt nap-nap után. Előkelő állású emberek, magasrangu katonatisztek, gavallérok ülték körül a zöld asztalt. Aradiak is voltak többen. A játék nagyban folyt, csak bankjegyek és aranyak voltak láthatók a játékosok előtt.

Az uri társaságban feltűnt négy elegánsan öltözött fiatal ember, akiknek vezetőjük valami Pósch Emil nevű egyén volt. Pósch naponként megjelent kíséretével a külön játéktérben és kirakva maga elé 10—20 ezer koronát, adta a bankot. A játék eltérő volt a montecarlói rulettjátéktól. A herkulesfürdői rulettbankár ugyanis, — nem tudom milyen alapon — kevesebbet fizetett mint pl. Montecarlóban fizetnek. Pósch és társai naponként tisztességes kis polgári haszonnal zárták az üzletet. Osztokodtak a „nyert” pénzen. Egy nap azután szomorú sorsra jutott a bank. A hatóság szétrobbantotta a játékot és a játékosok ellen tiltott szerencsejáték üzése miatt megindították az eljárást. A játékosok között volt egy közös hadseregbeli őrnagy is, akit a hadtestparancsnoksághoz jelentettek fel.

Pósch Emil és társait az orsovai járásbírósa rendeletére letartóztatták. Később szabadlábra helyezték ugyan őket, de továbbra is állandóan rendőri felügyelet alatt maradtak. Ma lett volna a tárgyalás az orsovai járásbírósa előtt, de ez nem lett megtartva. Tegnap ugyanis táviratok érkeztek Anchenből, Kairóból és Osztendéből, hogy Pósch és társai, csalók, okirathamisítók, nemzetközi szélhámosok, akiket le kell tartóztatni. A távirat folytán az orsovai járásbírósa táviratilag megkereste a herkulesfürdői csendőrséget, hogy a szélhámosokat tartóztassa le, de ennek a megkeresésnek már nem lehetett eleget tenni, mert ma hajnalban mind a négyen megszöktek. Most elrendelték országos körözésüket.

A fiumei haramiak üldözése.

Egy „bankrabló” levele a Pester Lloydhoz.

Távirati tudósítás.

Arad, augusztus 14.

Fél Európa rendőrsége üldözi a fiumei bankrablókat és még se tudtak nyomukra akadni. Itt is, ott is letartóztatnak gyanus alakokat, akikről később kiderül, hogy nem részesei a fiumei bünténynek. A Sopronban elfogott két oroszról kitűnt, hogy a fiumei rabláshoz semmi közük.

Föltűnést keltő az a levél, amelyet ma kapott a Pester Lloyd szerkesztősége Pólából „Orlov bankrabló” aláírással. Az állítólagos rabló azt írja, hogy kitűnően érzi magát és már holnap Abbáziába megy üdülni.

A büntényről szóló mai hireink ezek:

A budapesti nyomozás.

A fiumei bankrablás ügyében a budapesti rendőrség folytatja a vizsgálatot. Kriviczki Ábrahámot ma átadták az ügyészségnek. A rendőrségen kihallgatták özvegy Kovacs Gyulánét, született Weisz Gizella 45 éves magánzónét, aki Budapesten az orosz haramiak lakásadó asszonya volt. Kovácsné az ügy érdemére közömbös vallomást tett. Csak annyit tudott mondani az oroszokról, hogy május elsején béreltek nála lakást. Julius közepén Kisenevszky Kis-Tarcsára utazott, Spektor és Orlov pedig augusztus 6-án azzal távoztak a lakásból, hogy Bécsben próbálnak szerencsét. Ki is jelentették magukat. Kovácsné tisztességes embereknek tartotta az oroszokat, akik szolid életmódot folytattak s így nyugodtan bizta a lakását Kriviczkire.

(A soproni foglyok.)

A budapesti főkapitányság, mint megirtuk, tegnap értesült arról, hogy Sopronban egy nyilvános házban elfogtak két orosz, akik gyanusan viselkedtek s a Fiuméből megszökött bankrablók személyleírása is rájuk illik. A főkapitányság nyomban telefonon érdeklődött a soproni rendőrségen, ahonnan Schiller Andor dr. rendőrfogalmazó a következőket mondotta el a két gyanus oroszra vonatkozólag:

A két elfogott személyazonossága még nincs határozottan megállapítva, de annyi bizonyos, hogy nem azonosak a fiumei bankrablókkal. Az eddigi megállapítás szerint az egyik Tarnopolszky Ábrahám 28 éves alexandriai illetőségű Oroszországból bevándorolt orosz lengyel zsidó, állítólag volt könyvelő, a másik Thomorovszky Mózes widomiri születésű 27 éves csavargó, aki két évvel ezelőtt Budapesten könyvradományokat gyűjtött. A főkapitányság megkérte a soproni rendőrséget, hogy az elfogott oroszok arcképét küldje el. A gyanus emberek tegnapelőtt érkeztek Sopronba Esztergom felől. Jártak Besztercebányán, Nagyváradon, Debrecenben s mindenütt koldultak. Sok pénzt találtak náluk. Az a gyanu merült fel, hogy a két orosz gyilkolhatta és rabolhatta ki Eperjesen Glück Dávidné ékszerésznét.

(Nyomok Zürich felé.)

A vizsgálatot vezető Bartha rendőrfogalmazó, Schön detektív kíséretében Zürichbe utazott. A második levélben ugyanis, melyet a bankrablók Kriviczkinek írtak, ez állt:

„Azonnal jőjj Zürichbe, a megbeszélthelyre, várunk.”

Nagyon kevés a remény, hogy a bankrablókat akár Antwerpenben, akár Zürichben el-

fogják, mert ezek minden valószínűség szerint oda el sem mentek, Budapestre csak azért küldöztetik a leveleket, hogy a rendőrséget félrevezessék. Emellett bizonyít, hogy a második, sokkal később feladott levél, ugyanott és ugyanugy lett feladva, mint az első, Bisztrica környékén mozgópostára.

Kriviczki — a forradalmár.

Tegnap délután két óra óta a fiumei bankrablásnak egy második letartóztatottja is van: Kriviczki Ábrahám. A rendőrségen „jó rab”-nak mondják és ez a megkülönböztető cím annak jár, aki nem renitenskedik, nem hazudik, nem jajgat, hanem szép nyugodtan vall.

Kriviczki a lehető legelőzékenyebben viselkedett a vallatójával szemben. Annyira, hogy a leveleket lefordította és amint később kitűnt, a legnagyobb pontossággal. A rabot ma reggel lefotografálták, ujjlenyomatot vett róla Gábor József dr., a nyilvántartási osztály vezetője és délután átkisérték az ügyészségre.

Kriviczki ma reggel korán kelt és a jelentkező rendőr előtt, aki a második emeleten levő bünygyi osztályra vitte, azt mondta, hogy szomjas és vizet akar. Kérését teljesítették. A fotografus előtt csöndesen viselkedett, ugyszintén a daktyloskopus előtt is, akinek procedura közben még ezeket mondta:

— Tudtam, hogy nem jó vége lesz ennek a dolognak és tudtam azt is, hogy másképpen ez nem megy. *Mi forradalmi elemek vagyunk, elszántak a legvégsőbbre.* A társadalom, amely úgy rendezkedett be, hogy elnyomja a fizikailag és gazdaságilag gyöngébbet, megfizeti a berendezkedés árát. A mi esetünk nem az első és nem volt az utolsó.

A forradalmi szónokot nem engedték tovább beszélni. Még egy utolsó látogatást tett Tóth Lajos rendőrtanácsosnál Kriviczki, aki az ügyészségi fogházban várja most már bűnpártolásért járó büntetését.

A fiumei nyomozás.

Fiuméből táviratozzák: Azoktól a rendőrtisztviselőktől, akiket tegnap az elmenekült rablók üldözésére küldtek, a délelőtti folyamán még semmi értesítés nem érkezett. A zágrábi vasutvonal átkutatására kiküldött rendőrtisztek ma eredménytelenül tértek vissza. Az éjjel automobilon átkutatták a környék összes községeit, de nem találtak semmi nyomravezető jelt.

Többféle feljelentés alapján néhány gyanus emberrel házkutatást tartottak, de ezek sem hoztak semmiféle eredményt.

Orlov levelet ír.

Díjjel jelenti fővárosi tudósítónk: A „Pester Lloyd” szerkesztőségébe ma a következő Pólában feladott levél érkezett:

Amidőn én a Miramare szállodában ülök, azt olvasom, hogy rólam is irnak a lapok. En most tehát híres ember lettem és *pezsgőzöm itten, mint egy gróf.* A fiumei rendőrség nem olyan okos, hogy engem megfoghasson. Azt írják rólam, hogy kis szájam, fekete hajam, fekete szemem és rövid bajuszom van. Tehát azt hiszik önök, hogy nem léteznek borbélyok, akik az embernek a bajuszát levágják? Hiszen nincs kizárva, hogy engem letartóztatnak. Különben holnap Abbáziába megyek négy hétre üdülni. Tehát

csak keressen engem a budapesti rendőrség szorgalmasan.

Mindazokat, akik e sorokat olvassák, tisztelteti

Orlov Péter bankrabló
Pólában.

Ezt a furcsa levelet a P. Ll. szerkesztősége átadta a rendőrségnek, a mely kiadta irásszkértőnek, hogy hasonlítsa össze az Orlovtól már kapott eddigi irásokkal.

Még egy letartóztatás.

Zágrábból táviratozzák: Tegnap Fiumében letartóztatták Frank Jánost, Frank József képviselőnek, a Starcevic párt vezérének fiát, akiről azt hitték, hogy a bankrablók egyike. Frank nem tudta magát igazolni, de végre egy ismerőse igazolta személyazonosságát, mire szabadon bocsátották.

Aradi kabaret.

Szabad vadászni!

— aug. 15. —

Pár röpke perc az életünk,
Még itt van s nincs maholnap.
A nyár sem tart örökre már
A „szalmás”-lumpolóknak.
Máig tilos volt bős dühvel
Vadakra lesbe állni,
Holnaptól kezdve már — vivát! —
Szabad megint vadászni.

Kedves augusztus tizenöt...
Szent, boldogító dátum,
Nem az, amelyre a vadász
Egy, kettő: s már is ráun.
Előkerül golyó, sörét,
S durrogni kezd a fegyver,
S bujik, szalad megint a vad
Rémséges félelemmel.

De jó, hogy újból már szabad
A nagy dicsó vadászat,
Nem ló az ember társára,
S nem ló be — önmagának,
Pedig kinek ló-szomja van
Ugyis kitölti sebtén,
S bár állatvédő tag vagyok:
Inkább egy állat, mint én...

S holnaptól kezdve már vigan
Élnek a Don Juánok,
(Büvös mesterségükre én
Milyen régóta vágyok.)
Holnaptól kezdve idején
A csendes esti tájnak,
A don juánok szabadon
Majd szoknyákra vadásznak.

A kártya asztal mellett is
Sokan hévvel vadásznak,
S keletje van a tők, piros,
A zöld és a mak-ásznak.
S mivel nagyon vad minden ása,
S a pénz megy más elébe,
A mélyen tisztelt bús vadász
Golyót küld a fejébe.

Arad is az, mely vadra les,
A vadban dús időbe,
Vadászik száz szép tervre és
Mindenre: nyakra-főre.
Mi megvetné alapkövét
Jelennél szebb jövőnek,
Hiába ám! Mert Aradon
Mindég csak — bakot lónek!

Szilánk.

Kolerabeteg, aki meggyógyult.

★
Egy kolerabeteg, aki felgyógyult és jól emlékszik összes hangulataira és érzéseire, a következőképp meséli el élményeit: „Meggyógyultam! Önök nem is sejtik, milyen boldogító tudat ez. Minden felgyógyult beteg érzi ezt, de senki sem úgy, mint a kolerából kigyógyult. A Botku-barakkórházban feküdtem. A kolera a szentpéterváriak előtt a halálfelelemmel egyenlő. A kolera hallatára megalszik a vér ereikben. Egy bérszobában laktam. Ma már másutt lakom, de még mindig szagosak ruháim a dezinficiálástól. Nem félttem a kolerától, mindent megettem, nyersét és főtet. Minden este egy kotletet és két friss ugorkát ettem. Azután szomjas lettem és egy üveg tejet ittam reá. 10 óra felé rosszul éreztem magam. Gyomromban hasogató érzések támadtak. Ágyba feküdtem, fekvőhelyzetemet megváltoztattam, de a fájdalmak nem szüntek meg. Hideg verejték ütött ki homlokomon... a cselédért kiáltottam, homályosan emlékszem még a zürzavarra és ijedségre, amely a lakásban keletkezett. A háziszolga megjelent. Hallottam, amint szólt:

— Tehát kolerabeteg, azt mondja ön?

— Igen, ki tudja? Kinlódik és göresőkben venaglik.

Félig eszméletlen állapotba estem. Ugy éreztem, mintha szívverésem elállott volna. Gondolataim azonban működtek és ijedten morfondiroztam magamban:

— Tehát a kolera!

Ezután érzékeim is eltompultak. Jött az orvos. Valaki erős kézzel felemelt, azután egy kéznyomást éreztem gyomrom táján, amelyre felkiáltottam. Elvittek, hogy hová, nem tudtam. Később megtudtam, hogy betegkocsin a kolera-kórházba jutottam. Itt magamhoz jöttem, mert egész testemen meleget éreztem. Egy kádba helyeztek. Azután ismét elhomályosult öntudatom és csak néhány heves fájdalomrohamra tért vissza. Lábszáraimat a görös összehuzta. Jéghidegek voltak. Azután kámforszagot éreztem, amelylyel fürdés után bedörzsöltek. De a fájdalmak nem szüntek. Ilyenkor homályosan úgy éreztem, hogy a halál reám a szabadulást jelentené... Ismét elvesztettem eszméletemet...

Midőn újra magamhoz tértem, egy fehérre meszelt szobában feküdtem, melyben hosszú ágyasorok voltak felállítva. Az ablakon derült napsugár hatolt be.

— Hol vagyok?

— Hát hol volnál — felelt egy barátságos tekintetű öreg asszony, az ápolónő — a kórházban vagy, fiam.

— A koleraházban? — kérdém.

— Hát persze, hogy ott. Te alaposan beteg voltál. De most már szerencsésen túl vagy rajta. Öten meghaltak azóta, hogy téged idehoztak.

Most megjelent egy irgalmas-nővér, komoly, szép arcu.

— Akar valamit enni?

— Valamit, talán.

— No hát akkor nem szükséges, csak éhezzen még egy kicsit.

— Régóta itt vagyok már?

— Második napja. Most vegye be az orvosságot.

Megittam a cseppeket és úgy éreztem, hogy a beszélgetés kimerített.

— Aludjon, az jó tesz Önnek — mondá az apáca és eltávozott.

Pár napot apathikusan töltöttem...

— Nem halok meg? — kérdém a nővért.

— Nem, most már meggyógyul, de a

sir szélén volt, de úgy látszik, erős természetű van.

Körülöttem betegek jajgattak, amely megrendített. Most éreztem, mily önző az ember. Jól esett látnom a más szenvedéseit, midőn én már gyógyulóban voltam. Négy halálozást láttam a teremben. Megfigyeltem, hogy a halál beálltakor az összes betegek visszatartották jajgatásaikat, annyira hatott rájuk az eset. Később beláttam, hogy már távozhatok a kórházból. Meggyógyultam!

EPIZÓDOK

a svédországi sztrájkból.

A király az automobilokról.

★
A svédországi hivatalos lap egyik minapi vékony számában — a svéd lapok az általános sztrájk miatt csak egy iven vagy féliven jelennek meg — a következő királyi kézirat jelent meg:

„Mi Gusztáf, isten kegyelméből a svédek, gótok és vendek királya, a meghallgatott előterjesztések alapján jónak látjuk megengedni, hogy automobilonak szám és minden ismertető jel nélkül egyelőre szeptember hó 21-ig akadálytalanul lebojnyolthassák a közlekedést. Ez a hirdetés azonnal érvénybe lép. Mindenki, akit illet, vegye tudomásul. Megerősítésül aláírásunkkal és saját királyi pecsétünkkel láttuk el ez irást. A stockholmi palotában, augusztus 9-én. Gusztáf s. k., Hugo Hamilton“.

(A király öccse nem utazhatik.)

Annak következményét, hogy Frikort (igazolmány) nélkül semmiféle jármű Stockholmban nem bérelhető, a magas udvari körök is megérzik. A sztrájk harmadik napján megjelent egy livrés szolga a szállítómunkások központi szakegyületében és szigorú hangon kért egy teherszállító kocsira vonatkozó Frikortot Károly vestgöterlandi herceg, a király öccse részére. (Ez az a herceg, aki nem akart norvég király lenni.)

— Beteg a herceg? — kérdezte a szállítómunkások szakegyületének titkára.

— Nem.

— Hát talán a családjában van valakinek baja?

— Nincsen.

— Akkor nem adhatok Frikortot.

(Új szakegyületek.)

A vasutasok kimondták, hogy abban a pillanatban hagyják abba a munkát, amelyben Lindquist, a szocialista párt vezére erre felszólítja őket. A sztrájk hatása alatt az országban öt nap alatt 47 szakegyület alakult. Most szervezkedtek a családoknál dolgozó varrónők. A háztartási munkások (cselédok) ma este határoznak a sztrájkban való részvétel tárgyában. Ennek a szervezetnek több mint ötezer tagja és saját háztartási iskolája van.

Az egész világból érkeznek az üdvözlő táviratok és pénzdományok. Norvégiából tegnap délután Hamar 300, Fredrikstad 500, Randsfjord 200, Sarpsborg 500, Vikesund 1100, Bergen 1400, Trondjem 400, Moss 1000 munkása pénzküldemény kíséretében táviratilag üdvözölte a küzdő svéd testvéreket.

A kopenhágai Szociáldemokrataknak tegnap fölívta az összes párt- és szakszervezeti állandó alkalmazottakat, hogy fizetésüknek legalább 10 százalékát hetenként a svéd testvérek számára adják. Ma reggel érkezett távirat szerint a kopenhágai szakegyületi tisztviselők mind kötelezték magukat erre.

Védekezés a bankrablók ellen.

Az aradi pénztintézetek vérszengője.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

A fiumei bankrablás ismét bizonyosságot szolgáltatott ahhoz, hogy a bankdirektorság sem a legirigylendőbb pálya. A takarékpénztári rablások tudniillik — szakemberek kijelentése szerint — szaporodni fognak. Minden büncselekménynek meg van a maga ideje és a gaztettek terén produkált valamely újabb forma feltétlenül iskolát csinál és követőkre talál. A Siegl Elza meggyilkoltatását nyomon követte egy másik kinainak rémtette és az újpesti mintát csakhamar Fiumében alkalmazták vérlázító gyilkossággal sulyosítva. És valószínű, hogy ezzel nincs lezárva a bankrablások sorozata.

Már az újpesti vakmerő merénylet után a meddő „bátor vagy gyáva vitát“ követőleg felvetődött az a kérdés, vajjon a kifejlett rabló technika ellen milyen védelmi eljárás nyújt legnagyobb biztonságot. Igen sok eszme vetődött fel: a banktisztviselőknek revolverrel történendő felszerelésétől a ma egyik fővárosi lapban napvilágot látott ötletig, melynek Szomaházi István a fölvetője. Azt mondja az illusztris író, hogy az ő ötlete okvetlen megakadályozza a vakmerő rablótámadásokat és ez a következő:

„Minden hivatal csináltasson egy feltűnően lármás, sivitő vérszengőgyüt az utcai kijárási fölé s ezt a csöngetyüt kötsse össze néhány csontgombbal, melyek a hivatalnokok íróasztalain vannak elhelyezve. Ha gyanus emberek jelennek meg a pénztár előtt, bármelyik hivatalnok egyetlen szempillantás alatt megnyomhatja a csontgombot, s akkor az utcai csöngetyű az összes járókelőket azonnal figyelmezteti, hogy odabenn baj van. Világos, hogy két percen belül százan és százan rohanhatnak a veszélyben forgó tisztviselők segítségére s még talán világosabb, hogy a t. rabló urak kétszer is meggondolják a dolgot, mielőtt ilyen körülmények között kalandos vállalatukat megkockáztatnák. Természetes, hogy a készüléket reggelenkint gondosan meg kell vizsgálni, mert megeshetik, hogy a csöngetyű drótyját az előző éjszakán elvágják.“

A sivitő vérszengő nélkül is összegyűlt a fiumei Népbank körül néhány száz ember. Abban a pillanatban, amikor a rablók az ablakokon kiugráltak és mégis el tudtak menekülni. De meg aztán a védelmi eszközöket a speciális helyi viszonyokhoz kell alkalmazni. Aradon például — mint ezt Greén Nándor főkapitánytól hallottuk — legbiztosabb módszer az, amelyet az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár már meghonosított és valószínűleg csakhamar valamennyi pénztintézet követni fogja ezt a példát.

Az említett bank vérszengő útján össze van kötve a rendőrséggel, éppen úgy, mint a városi pénztárhelyiség. A jelzőkészülék működésbe hozására valamennyi tisztviselő asztalán van gomb, amely kizárja azt, hogy egyik megtámadtatásával a másik el legyen zárva a segítségnyújtástól.

Aradon a bankok mind elég közel vannak a rendőrséghez s a vérszengő megszólalásakor a rendőrkészültség felsőbb parancs nélkül a veszedelem színhelyére vonulna. Ez a módszer és a Szomaházi által ajánlott sivitő csöngetyű, mely az utcán járókat teszi figyelmezzé, együttesen nyújtanak némi biztonságot. De nem merítik ki a lehetséges előrelátást és a rabló technika elleni küzdelmet.

A rendőrség, mint értesülünk, figyelmébe fogja ajánlani az aradi pénzügyintézeteknek az említett biztonsági intézkedés megtételét.

A szívem fiatal!

Egy kis erkölcsrajz.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Egy vidéki rendőrkapitányság erkölcsrendészeti osztályán olyasvalami történt, amiről nehéz megmondani, hogy nagyon komikus dolog-e, vagy inkább rettenetesen szomorú, züllött állapotok jelentője. Mindenesetre azonban olyan história ez, aminek egykönnyen nem igen akad párja sem egyhamar, sem egyközel. Mivel pedig annyira rendkívüli, hogy erősen hihetetlen história ez, rendre mondjuk el a dolgot, úgy, amint a rendőrkapitányságon ez megtörtént.

Ime a történet:

A délelőtti órákban a rendőrkapitányság népes és vegyes közönséggel teli folyosóján egy különös nő vont a magára az emberek figyelmét. Szemérmetlenül fiatalosan volt felöltözve az érdekes hölgy, holott nagymamás ráncok futottak össze viharos multat eláruló fonnyadt arcán és a haja is erősen őszbevegyült, de pikánsan volt frufurba csavarva, a la Gretchen. Mint riadó hír futott végig a folyosón a magyarázat:

— Elmebeteg a szegény!

A kinosan érdekes öregasszony pedig édeskésen picinyre csucsoritva ajkát, fuvolahangon szólította meg a napos rendőrt:

— A kapitány urat keresem, lelke.

Meamutatták neki a kapitány hivatalát. Nemsokára sor is került a különös hölgyre. A kapitánynak, mint az erkölcsök legfőbb fejének, csak van dolga zavaros megjelenésű nőkkel, de mégis csodálkozva csapta össze kezét!

— Hát ez miféle szerzet!

Legbájosabb mosolyát szedte elő a hölgy, Szégyenkezve, mint valami tizennégyéves leányka, aki először jár ezen a helyen, szemlélve kezdett suttogni.

— Talán nem tetszik emlékezni reám. Engedélyem volt és visszaadtam; nem kellett már. Most pedig újra kikérem, tessék kiadni megint.

Az engedélyt a szerelemre kell érteni. Ebben a hivatalban ugyanis azokat a hölgyeket tartják nyilván, akik nyilván hívei a szerelemnek. A kapitány szerfölött elcsodálkozott, hogy ilyen rettenetes vén skatulya szerelemből akar megélni, de — gondolta: talán nem jól látok.

— Nem ismerem néni — mondta a kapitány — talán nem náluok volt bejegyezve:

Megint ráncba szedte ajkait a hölgy:

— Oh igen kérem, tessék csak a nagy könyvet megnézni. Vecserának hívtak.

Itt aztán megmondta a kevésbé romantikus, de becsületes család- és keresztnévét.

A kapitány irnoka nagy buzgalommal keresni kezdte, hogy hol van bevezetve a bájos Vecsera. Nem találta egyhamar. Rászól erre a kapitány a nőre.

— Lelkem, mikor adta vissza maga azt a könyvet?

Megint szemérmes szemlésítés. És fuvola hang:

— Még ezernyolcszázhetven körül, úgy harminc éve kérem...

— Szent isten, hát nem szégyenli magát? És hány éves? Ilyen korban szerelmi pályára lépni. Harminc évi szünet után.

— Hatvan egy néhány éves vagyok, kérem.

— Na lássa — mondta jóakarattal a kapitány.

Kacér szemhunyorítással szólalt meg erre az asszony:

— Oreg vagyok, de a szívem, az fiatal!

És sértett büszkeséggel ragaszkodott ahhoz, hogy őt újra iktassák be a hivatásos szerelmeskedők közé. Mert próbált ő már sok tisztes foglalkozást, de sehol sem lehet úgy boldogulni, mint a szerelmi pályán. Ezért most mint pályatévészett visszatér első szerelméhez.

A könyvekben csakugyan ráakadtak. Az 1875-ik esztendőben vonult nyugalomba a csodanő, ki ma — egyáltalán nem újraéledve — akart fiatalos életet kezdeni. Megállapították a rendőrségen, ahol az ilyen zavaros anyakönyveket és leszármazásokat ismerik, hogy a jeles nőnek az unokája is be van jegyezve a könyvekben.

A kapitány csodálkozva bólogatott a fejével.

— Menjen haza, néni, áruljon dinnyét.

Sértett önérettel, még mindig mosolyogva távozott a visszautasított nő:

— Pedig a szívem fiatal...

A színésznő ékszerei.

Meszlényi Adrient meglópták.

Távíratilag tudósítás.

Arad, augusztus 14.

Tegnap este a budapesti főkapitánysági központi ügyeletén panaszt tett a Nemzeti Színház tagja, Meszlényi Adrienne, hogy Rákóczi-ut 8a. sz. alatti lakásáról, ismeretlen tettes 30.000 korona értékű ékszereket lopott el.

A színésznő a következőket mondotta jegyzőkönyvébe:

A lakásban anyjával, özvegy Meislinger Alajosnéval lakik, két cselédjük van: Bence Erzsébet szakácsnő és Dobos Veronka cselédleány. Előre kijelenti, hogy ezekre nem gyanakszik, nagyon becsületes, megbízható leányok.

Julius 18-án ő és anyja elutaztak Budapestről nyaralni. A lakás a két leányra maradt.

Bence Erzsébet néhány nap múlva 14 napra szintén elment haza falujába. Ezalatt Dobos Veronka maga volt a lakásban.

Meislingerné e hó 9-én hazament egy napra, hogy végleges hazajövésükre a szükséges előkészületeket tegye. Azt találta, amikor a lakásban körülnézett, hogy az ebédlőszekrény zárja körül valaki vésővel, vagy feszítővassal dolgozott. A szekrényben azonban mindent teljesen rendben talált, az ezüstneműből semmi sem hiányzott. Így tovább nem is törődött a dologgal.

Tegnap végleg hazajöttek és amikor a szalonban álló hollandi szekrényt nézték, azon ugyanolyan nyomokat találtak, mint az ebédlőszekrényben.

A hollandi szekrény zárva volt. Benne tartja Meszlényi Adrienne egy ékszerekészletében ékszereit. Az ékszerekészletet megtalálták, de abból 30.000 korona értékű ékszer hiányzik.

A detektívek azonnal megkezdték a nyomozást, melyet Császár Jenő rendőrkapitány vezet, aki a helyszíni szemlét személyesen tartotta. A helyszíni szemlén arról győződött meg, hogy a szekrényeken észlelt feszítési nyomok még csak kísérletek sem voltak, a szekrényeket azért karcolta össze valaki, hogy a betörés látszatát keltse. A hollandi szekrény is kulccsal lett kinyitva.

A lopást csakis a lakást és annak beren-

dezési viszonyait teljesen ismerő, a lakásba szabadon bejáró egyén követhette el. A cselédnek azonban a lopásban tényleg ártatlanok.

A rendőrség a titokzatos lopás ügyében nagy erélyvel folytatja a nyomozást. Meszlényi lakása különben betörés ellen biztosítva volt és így a színésznőt kár nem éri.

Este telefonálja fővárosi tudósítónk:

Az ékszerlopás ügyében egy véletlen helyes nyomra vezetett a rendőrséget. Az egyik fővárosi zálogházban ma egy inas külsejű fiú értékes ékszert akart elzalogosítani. A zálogház tulajdonosa, akinek gyanus volt a dolog, értesítette a rendőrséget, ahonnan azonnal detektívek mentek ki. A detektívek a fiút a rendőrségre kísérték és vallatásra fogták.

A fiú elmondta, hogy ő Lövinger András 17 éves lakatosinas és Schiffer J. lakatosműhelyében szolgál. A detektívek a fiú lakásán házkutatást tartottak és nagymennyiségű ékszert, zálogcédulákat és 1250 korona készpénzt találtak. A fiú erre beismerő, hogy ezek, valamint az az ékszer, amit el akart zálogosítani, a Meszlényi Adrienne lakásán elkötött betörésből származnak. A lopás históriája a következő:

A művésznő cselédei napokkal ezelőtt elveszítették a lakás kulcsát és Schiffernél rendelték új kulcsot. Schiffer Lövinger inast küldte a lakásba, aki meg is csinálta a kulcsot. Mikor a lakásból eltávozott, az utcán megszólította egy elegáns, nyírott bajuszu ur és így szólt hozzá:

— Tudna-e még egy ilyen kulcsot csinálni?

— Hogyne! — felelte az inas.

— Akkor csináljon nekem egy kulcsot — szól az idegen. Szeretném a művésznőnél levő leveleimet elvinni.

Az inas eleinte vonakodott, de busás jutalomdíj ígérete megtántorította. Megcsinálta a kulcsot és egy napon, mikor a cselédnek nem voltak otthon, az idegen és az inas behatoltak a lakásba. Az ismeretlen a szalonba ment, feltörte a hollandi szekrényt, kivett egy csomó irást és az iratokat egy magával hozott fekete táskába tette. Majd mikor ezzel készen volt, megmarkolta az ékszereket és azokat is táskájába tette.

— Mit csinál? — kérdezte ijedten a fiú.

— Most már ugyanis mindegy — mondotta az idegen. Ne szóljon senkinek, mert baja lesz, inkább maga is vegyen belőle. Gazdag ember lesz és senkisémet fogja megtudni.

Az inas tényleg zsebre vágta a megmaradt ékszert és mindkét tolvaj eltávozott a lakásból.

Igy mondta el a lopás történetét Lövinger és elbeszélését megerősíti az a körülmény is, hogy körülbelül egy héttel ezelőtt egy hordár egy Király-utcai zálogházban briliánsokat akart elzalogosítani és mikor kérdezték, hogy ki az ékszer gazdája, azt mondta:

— Egy ur, aki itt a ház előtt vár.

A zálogházas kiment a ház elé, de akkor már nem volt ott az az ur. Az ékszer akkor a rendőrségre vitték és kiderült, hogy ez is Meszlényi Adrienne ékszereiből való.

MULATSÁGOK.

(=) Az ujaradi ifjuság augusztus hó 21-én, a Wallinger-féle ujonnan berendezett tündérváros helyiségében, az ujaradi kereskedők köre és a délvidéki tudóvszelleles szövetség ujaradi fiók egyesülete javára hangversennyel egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Kezdeté este 8 órakor. Személyjegy ára 1 K. 20 f., családjegy 3 K. Műsora a következő: Schubert: Katonai induló, zongorán előadják: Wallinger Gizike és Vas Zoltán. Férjhez menjek? magánjelenet, Irta: Ilosvay, előadja: Folkmann Ilonka, urleány. Goltermann: Hangversenymű, A moll,

Andante-Allegro, eladja: Kovács Sándor tanár, gordonkaművész, a magy. kir. operaház tagja. Részlet a „Hajduk hadnagya” című operettből, éneklő: Eicher Ilonka urleány, zongorán kíséri Fodorné Krausz B. urnő, zongoratanárnő. Popper: Magyar Rapsodia, előadja: Kovács Sándor gordonkaművész. Erkel F.: Hunyady László, 8 kézzel 2 zongorán előadják: Bürger Rózi, Csalogovits Józsa, Fodor Klárka és Hohn Mariska. A tuberkulózis mint népbetegség elleni küzdelem és védekezés. Vetített képekkel illusztrált népies előadás. Tartja: dr. Holz Antal, Ujarad.

(=) A kurticsi önkéntes tűzoltótestület 1909. augusztus 19-én (csütörtökön), a nagyvendéglő kerti és összes helyiségeiben, felszerelése javára, jótékonycélu műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez.

Ropog a fegyver . . .

Vadászok napja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 18.

Tudvalévő, hogy augusztus 15-én veszi kezdetét a tulajdonképpeni vadászszézon. Ez a nap a nyulak halálos ítélete végrehajtásának megkezdését jelenti. Aradon sokan vannak, akik áldoznak ennek a sportnak.

A hatóságtól a mai napig a következők váltották ki vadászengedélyüket:

Tagányi Sándor dr. ügyvéd, Králitz Lajos dr. ügyvéd, Sigmund Rudolf százados, Kaszás Ferenc mozdonyvezető, Virágh Lajos főmérnök, Széchenyi Kázmér földbíró, Velcsó Géza dr. ügyvéd, Lukácsy Miklós albiró, Domonkos László bíró, Mészáros Dániel bíró, Ottrubay Dezső dr. jegyző, Borlodán György tszéki tisztv., Graur Viktor dr. orvos, Figus Albert alszámvevő, Kovács Pál motorvezető, Schmitt Sándor dr. ügyvéd, Simon Jenő ügyvéd, Wolmann Emil fogtechnikus, Simó Károly dr. orvos, Ludig Manó földb., Weimann József hivatalnok, Müller Lajos fővámellenőr, Sági József pincémester, Hehs Vilmos gyógyszerész, Köpf János dr. ügyvéd, Dörner Emil gyáros, ifj. Farkas Sándor jogh., Péterffy Andor mérnök, Nesnera Aladár segédmérnök, Razel József mérnök, Balesó Antal tisztv., Hanthó Sándor dr. ügyvéd, Keller Lajos közíg. gyakornok, Jakabffy Gyula aljegyző, Schill József főjegyző, Kabdebó János fogalmazó, Domány János borkeresk., Remenyik László mérnök, Arjoka Vazul banktisztv., Herbay Gyula biztosítási titkár, Lovassy Jenő dohányjövendéki tiszt, Verbos Nándor gyáros, Bund Henrik nyug. főszámvevő, Pálffy Pál nyug. főpénztáros, Pálffy István vasuti ellenőr, Purgly János földb., Schelly Mátyás dohánybevaltó hivatali főnök, Baghy Károly dohánybevaltó tiszt, Avarffy Géza birtokos, Neuman Károly dr. gyáros, Röder Henrik hivatalnok, Török Dénes végrehajtó, Boros Zsiga dr. árvászéki ülnök, Andrányi Károly kereskedő, Fábrián László nyug. főispán, Porcia Lajos gróf főhadnagy, Rámer István alkapitány, Schleifer Antal tanító, Moskovitz Izidor kereskedő, Fábrián Lajos dr. törvényszéki elnök. Soauer Adám nyug. vámfelügyelő, Dániel Endre biztosítási titkár, Brunnenschel Ferenc háztulajdonos, ifj. Vojtek Kálmán műegyetemi hallgató, Szentmiklóssy Gyula gyógyszerész, Greiner Károly hivatalnok, Gerdánovits Aladár hivatalnok, Györffy Ernő hivatalnok, Kövér Zsigmond kamarás, Vally György pénztárnok, Honza János máv. ellenőr, Jankó Imre hivatalnok, Hitel Oszkár gazdász, Probszt Mihály építész, Pentz Sándor máv. hivatalnok, Boros Iván tb. főjegyző, Duka Aladár báró százados, Heim Bertalan magánzó, Dömötör Bertalan mérnök, Turay János számviszt, Turay Béla földbirtokos, Volf Gusztáv főmérnök, Hravitzky Ágoston mérnök, Hady István háztulajdonos, Blaskovits István földbirtokos, Laczay István főmérnök, Fábry Sándor dr. vasutigazgató, Heppes Aladár tb. főjegyző, Capdebó Géza ezredes, Vásárhelyi János vasuti hivatalnok, Dániel Peter számtiszt, Szathmáry Kálmán egyetemi hallgató, Gogg János művezető, Laczay Gyula bankhivatalnok, Feszler Károly szőlőbirtokos, Hermann Gyula magánzó, Andrassy Béla üzemvezető, Bordás István gazdasági ispán, Darányi János főszolgabíró, Rajku

Demeter földműves, Jaklitsch Ferenc lakatos, Rudolf Károly lakatos, Losonczy Géza vasuti hivatalnok, Földes Kelemen gyógyszerész, Gyürky Elek számvizsgáló, Vas Mátyás magánzó Fischer József pékmester, Hauser Sándor százados, Abica Pál fogtechnikus, Markovits György számvizsgáló, Breuer Fülöp gyógyszerész, Keller Gyula acsev. hivatalnok, Institoris Kálmán ny. polgármester, Nachnébel Odön főmérnök, Hartmann János billiárd készítő.

Hét nap egy fogért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Daka Agnes asszony a szegedi Tündér-utcában lakik. Ágnes asszony mindössze 76 esztendő múlt de azért vannak szép fogai. Ezt azért mondjuk, mert a fogak nélkül nem mesélhetnénk Ágnes asszonyról.

Történt az egyik kánikulai délelőtt, hogy Daka Ágnes asszony a Széchenyi-téren, a törvényszéki palota előtt igyekezett az aszfalton. Mint szemérmes öregasszony, csak az aszfaltjáró szélén keszmergett. Az egyik szegedi ügyvéd kiugrott a törvényszék fölépcsőjén és elkiáltotta:

— Fiakker!

Ágnes asszony megált, aztán meggondolta, hogy ő nem fiakker és odébb ballagott. A hivott bérkocsis, Varga Sándor lépésben haladt az ügyvéd felé. Tóth György bérkocsis „egy kis fuvar akart zsebre gyürni”, tehát nem gondolt arra, hogy nem ötlet hívják, hanem megvagdalta a lovait és robogott a törvényszéki palota elé.

A robogással mégse fuvar csinált Tóth, hanem bajt. A kocsi óriási erővel vágódott neki a gyalogjáró szélén ballagó Ágnes asszonynak és eldobta. Daka Ágnes az aszfaltra zuhant, az arca összetört és kiesett az egyik szemfoga. Nagyon sokan szaladtak össze fölemelni a szerencsétlen Ágnes asszonyt. Látták a súlyos sérüléseket, a kiütött öreg fogat, tanácsolták Ágnes asszonynak, igyekeztek a kórházba. Mentőt is hívnak inkább.

— Nekem ugyan ne hívjanak, én még nem akarok meghalni.

Szült vala Ágnes és fölemelte a kiütött fogat és tovább ballagott a Tündér-utca felé, haza, az ágyába. Három hétig feküdt.

A fogat kiütő Tóth György bérkocsis elmenekült a szerencsétlenség közeléből, de elcsipték, följelentette az egyik rendőr.

Szalay József dr. kihágási bíró kedden tárgyalta a fogügyet.

— Nagyon szégyellem, hogy ide kerültem — mondta Ágnes asszony s a fogát mutogatta. Már amelyik kiesett.

— Üljön le a fotel a, mert elfárad, — mondta az előzékeny főkapitányhelyettes. Majd vállatni kezdte a vigyázatlan bérkocsist.

— Ugyan, ugyan, szülém. — mondta nevetve Tóth György az öregasszony felé fordulva — hagyjon békét öreg szülém, hisz ugyanis kiesett volna a foga.

— Hallgass, ne neved, — mondta sirva Ágnes asszony. De azért nem kérte hogy büntessék meg a foga ellenségét. Szóval nem vártott olyan rosszra a foga. Csak még azt árulta el, hogy azért nem kívánta a megbüntetését a bérkocsisnak, mert nem szövet a bírósághoz járni.

— Félek, — mondta. — Nem mondta senki, hogy fotelba ültetik az embert.

Ágnes asszony egy fogáért hét napi elzárásra ítélték a vigyázatlan bérkocsist.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 151

Megkerült ezer korona.

A nyugtalan lelkiismeret.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 14.

Különös, nem mindennapos történetről beszélnek Nagyvárad pénztárcái köreiben. A történet hőse ezer korona, amely a lehető legérdekesebb módon került vissza egyik pénztárcához, aki azt évekkal ezelőtt egy nagyvárad kereskedőnek tulfizette. A különös történetről érdekes tudósításunk a következő:

Egy nagyvárad banknak van egy kedves, öreg, népszerű pénztárnoka. Évekkel ezelőtt nagy kellemetlenség érte. Egy félnek 1000 koronával többet fizetett, mint a mennyit fizetnie kellett. A pénztáros tudta jól, hogy kinek adta az 1000 koronát. Élénken emlékezett egy nagyvárad kereskedőre, aki aznap nagyobb pénzüsszeget vett fel a banktól.

Sietve felkereste a kereskedőt és nagyon kérte, hogy az 1000 koronát adja vissza, mert különben a fizetéséből kell a bank kárát megtérítenie. A kereskedő azonban — a pénztárnok legnagyobb esodálkozására és megdöbbenésére — kijelentette, hogy ő nem vett fel olyan ezer koronát, amely neki nem jár. Arról egyáltalában nem tud, hogy a pénztárnok 1000 koronával többet adott neki.

Bizony ez szomorú válasz volt és a pénztárnoknak bele kellett nyugodnia, mert egyáltalában nem tudta semmiféleképp bizonyítani az 1000 korona tulfizetést.

Lassanként az ügy aktái lezáródtak és bár a pénztárnoknak még élénken emlékében volt a szomorú eset, — véglegesen letett arról a reményről, hogy valaha megkaphassa az ő 1000 koronáját. Két év telt el azóta.

Szerdán este egy fiatal ember szólította meg az utcán.

— M. M. urhoz van szerencsém ?!

— Igen.

A fiatal ember roppant izgatottnak látszott.

— Én Schwarcz Lajos élesdi tanító vagyok. Egy barátom, aki a környéken földbirtokos, azzal bizott meg, hogy adjak át önnek 1000 koronát. Ő vett fel ugyanis évekkal ezelőtt a bankban pénzt és ő neki adott 1000 koronával többet, pénztárnok ur. Akkor szükség volt a pénzre, nem szólt. Most azonban nagyon jó termése volt, sok pénzzel rendelkezik, — visszatéríti tehát önnek a pénzt, mert világért se akar senkit megkárosítani.

A pénztárnok természetesen roppant megörült a pénznek, amelyet örökre elveszettnek hitt. Azonban az egész história nagyon gyanusnak tűnt fel előtte. Nem emlékezett semmiféle élesdi földbirtokosra, akivel neki valaha dolga lett volna. Elővette tehát a régi könyveket és megnézte azt a napot, amelyen az 1000 koronát kifizette. A könyvből nem tűnt ki, hogy egy élesdi földbirtokos aznap pénzt vett fel a banktól. Az öreg ur azonban, bárha sehogyse tudta megfejteni az 1000 koronát gavalórosan visszaküldő élesdi földbirtokos szereplésének titkát, — belenyugodott abba az örövendetes ténybe, hogy az 1000 korona megkerült.

Eszébe jutott azonban az, hogy ő kötelességteljesítéssel tartozik azzal a nagyvárad kereskedővel szemben, akit az 1000 korona megtartásával gyanúsított évekkal ezelőtt. Értésíteni kell, hogy az 1000 korona megkerült, nehogy a kereskedő azt higgye, hogy ő még mindig gyanakszik reá.

Elment tehát a kereskedőhöz. Legnagyobb esodálkozására ott találta azt a bizonyos Schwarcz Lajos, élesdi tanítót, aki az állitola-

gos és esdi földbirtokos megbizásából az 1000 koronát vissza adta neki. A fiatalember a pénztáros láttára roppant zavarba jött. Majd mikor a pénztárnok kérdezte tőle, hogy kerül ide — nem volt ereje a további titkolódzshoz, komédiázáshoz. Bevallotta őszintén, hogy ő nem Schwarz Lajos és esdi tanító, hanem a kereskedő fia. Akkor azután rövidesen kitűnt minden. A kereskedő elmondta őszintén, hogy ő küldte vissza az 1000 koronát, melyet annak idején a pénztáros neki tényleg kifizetett. Nagyon nagy szüksége volt erre a pénzre, nem osoda, hogy annak idején letagadta, elhallgatta. De azóta egymásután érték a csapások. Az egyik fia meghalt, tűz volt házában, üzlete rosszul megy és a többi. Isten csapását látta mind ebben azért, mert egy öreg pénztárnokot megkárosított. Lelkiismerete nem hagyta nyugton és kényszerítette, hogy az 1000 koronát vissza adja.

Ezzel aztán véglegesen lezáródtak a két éves 1000 koronás ügy aktái.

HIREK.

— Időjárás. A meteorológiai intézet jelentése szerint a hó 15-én az időjárás: változékony, enyhe, szeles, elvétve csapadék.

— A román tanítóképzők felügyelője. Fővárosi tudósítónk telefonálja: A román tanítóképzőknél az utóbbi időben észlelt visszaesés állapotok — mint a Bud. Tud. jelenti — arra bírták Apponyi Albert gróf kultuszminisztert, hogy ezeket egyrészt színvonaluk emelése, másrészt a magyar nyelv eredményesebb tanításának biztosítása céljából állandó felügyelet alá helyezze. Felügyelőül a miniszter miniszteri biztosi minőségben Siegesku József dr. országgyűlési képviselőt nevezte ki.

— Sztéryni Kalocsán. Kalocsáról táviratozzák: Sztéryni József államtitkár Micsok Endre kereskedelemügyi osztálytanácsos kíséretében holnap reggel Kalocsára érkezik a katolikus legényegylet negyedszázados jubileuma ünnepségeire és az ezzel kapcsolatos iparkiallítás megnyitására. Holnap reggel a kalocsai kaszinó kertjében diszgyűlés lesz. A megnyitó beszédet Várossy érsek fogja tartani. Diszgyűlés után Sztéryni József államtitkár megnyitja a kiállítást. A kiállítási zsűri elnöke Gaul Károly technológiai iparmuzeumi igazgató, tagjai Vig Albert országos iparoktatási főigazgató, Soltész Adolf dr. országos iparegyesületi titkár, Foerk Ernő és Petrovac Gyula felső építőipariskolai tanárok, továbbá Bálint Menyhért és Kraszov János ipar vándortanfolyami szakellenőrök.

— Az aradi textilgyár építése. A textilgyár vezetősége ma benyújtotta a városhoz a gyár terveit és kérte, hogy az építkezési engedélyt annak alapján a tanács adja ki. Az építészeti bizottság Lős Rezső gazdasági tanácsnok elnöke alatt az ügy sürgőségre való tekintettel már ma délután tartott ülésében tárgyalás alá vette a kérvényt és elhatározta, hogy az építkezési engedély megadását fogja javasolni. A gyár építkezési terveit Fodor és Reisinger aradi építésszek mutatták be, akiket a gyár vezetősége az építkezés teljesítésével megbízott. Az építkezéshez már a jövő hét elején hozzálátnak oly erővel, hogy az épület még ez év folyamán fedél alatt lesz, a téli hónapokban pedig a gépek szerelése fog megtörténni. Maga a gyári üzem előreláthatólag programszerűleg jövő év tavaszán megkezdődhet.

— A svédországi sztrájk. *Stockholm-ból* táviratozzák: Néhány lap ma is hirdeti, hogy az általános sztrájk teljesen kudarcot vallott és ennek bizonyosságául említi, hogy sok helyütt ismét megindult a munka, de ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak. A tény az, hogy csak nagyon kevés munkás dolgozik és a sztrájkolók el vannak tökévelve a bérharcot végigvívni. Országszerte gyüleseznek a sztrájkolók és hangulatuk fölöttélelkes.

— Rudolf trónörökös gyűrűje. *Marosvásárhelyről* jelentik: A görgényi erdőben egy pásztor értékes gyűrűt talált. A gyűrű kövébe egy cimere és R. betű volt vésvé. A megkérdezett szakértőknek az a véleménye, hogy a gyűrű Rudolf főhercegé, az elhunyt trónörökösé lehetett.

— A temeskubini zászlóalj megérkezése. Hét-főtől kezdve a háziezred mindnégy zászlóalja együttesen végzi Arad környékén gyakorlatait. Ma délután öt órakor érkezett meg Temeskubintól a 3-ik zászlóalj. A vasutnál belavári Fekete Miklós vezérőrnagy, állomásparancsnok és Gerhauser Zsigmond ezredes, a 33. gyalogezred parancsnokának vezetésével a helyőrség tisztikara fogadta az érkezőket. A zászlóalj a katonai zenekar játéka mellett vonult be a várba. Ugyancsak ma érkezett Aradra a Békésabán állomásozó 101. gyalogezrednek az aradi dandár kötelékébe tartozó 2. zászlóalja is.

— A szerb hercegek utazása. Belgrádból táviratozzák: Sándor trónörökös e hónap végén egy tanár és egy vezérkari ezredes társaságában Németországba utazik tanulmányainak befejezése végett. Ugyanekkor György herceg Angliába utazik, ahol a telet fogja tölteni. György negyedmillió franknyi adósságát Péter király kifogja fizetni.

— Zeppelin berlini felszállása. Berlinből táviratozzák: Zeppelin gróf berlini felszállását augusztus 28-ára tűzték ki. A léghajó felszállását kezdetben a Tempelhofon tervezték, most azonban a városon kívül jelöltek ki helyet, mert a rendőrség kijelentette, hogy tekintettel a közönség várható érdeklődésére, nem állhat jót a rend fenntartásáért.

— Az aradi függetlenségi és 48-as kör rendes gyűlését folyó hó 15-én vasárnap d. u. 5 órakor a Fritz-féle Mókus vendéglőben tartja meg. Felkértnek a függetlenségi érzelmű polgárok, hogy a gyűlésen mentől számosabban jelenjenek meg. Este 8 órakor a kör a Donnavell féle fécánhoz címzett vendéglőben tart értekezletet.

— Sikkasztó miniszteri jogtanácsos. Belgrádból táviratozzák: Dintics pénzügyminiszteri jogtanácsos 60.000 frank elikkasztása után megszökött. A sikkasztó Fiuméből táviratozott feleségének, hogy egy Ausztráliába induló hajóra ül.

— Antia-koholisták népgyűlése Eleken. Az aradi 25. sz. Kirtartás-páholy alig egy éves fennállása után elérkezettnek látta az időt arra, hogy agitációjának színhelyét a vidékre is kiterjessze. Az 1909-10 évre kidolgozandó programban jelentős szerepet fognak játszani az Aradhoz közelfekvő községekben tartandó népies előadások, melyek közül az elsőt ma d. u. fél 4 órakor tartja a páholy Elek községben. Az aradi páholy képviselőin kívül részt vesz a népelőadáson a losonci Good Templar-páholy elnöke is, s tekintve az előadás iránti nagyfokú érdeklődést, remélhető, hogy az alkoholizmus elleni küzdelem Eleken is megszerzi a maga híveit.

— Nagyboldogasszony napi bucsu Radnán. A nagyboldogasszony napi bucsura az erdélyiek ez évben mintegy 8-10.000-en érkeztek Radnára, részben gyalog, részben vasuton és motoroson. Különösen Déva, Abrudbánya, Zalatna, Verespatak vidékéről jöttek nagyszámmal a bucsuszarándokcsapatok. Nagy forgalom és élénkség volt e napon Radna község utcáin. Élénk vásárlási kedv volt a bucsusok között.

— Adományok. Az Aradi Közlöny kiadóhivatalához a következő adományok érkeztek: A vesztőhely megváltására: özv. Szentpétery Antalné, Sármezey Irma és legifjabb Sármezey Antal 10-10 koronát. Özv. Szentpétery Antalné a Kossuth-szobor javára 10 koronát. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— Felhívás az állami tisztviselőkhöz. A következő sorok közlésére kértek föl bennünket: Köztudomásu, hogy az állami tisztviselők a harmadik országos kongresszust f. évi szeptember 25-26-án Kolozsvárott tartják meg. E helyütt melőzhetőnek tartjuk megismételni ennek a kongresszusnak a célját és horderejét. Aki e fölött még ma is kételkedik, azt meggyőzni különben is sikertelen vállalkozás lenne. De hogy ezt a kongresszust a kívánt siker is koronázza, szükséges, miszerint ott mindnyájan, de mindenesetre igen számosan megjelenjünk, hogy ott a közszolgálat minden ágazata képviseltetvén, úgy számunkkal, mint a tömörítés erkölcsi súlyával együtt-érzésünknek és azonos kívánságunknak tanúságát adjuk. Egységben van az erő! Csak viribus unitis, összetartva, az összesség szavával kimondott óhajításunknak várhatjuk teljesülését. — Felkérjük azért egy körünk tagjait, mint az aradi összes állami tisztviselőket, hogy az aradi állami tisztviselők hagyományos egyszerűségéhez méltóan, de saját jól felfogott érdekükben is a kongresszuson minél többen vegyenek részt; azonban saját szakmakörüket okvetlenül képviseljék. Hogy pedig az elszállásolás zavaralanul megtörténhessék, tisztelettel kérjük, hogy a vezetése alatt levő hatóság (hivatal) tisztviselőit már most a részvételre felhívni, buzdítani és összeiradni méltóztassék. Az összeírás kitüntető, hogy az illető milyen szállást (magán, szállodai vagy tömeges) óhaj? A névjegyzéket f. hó 15-ig a kör alólírott titkárhoz eljuttatni kérjük. A Kolozsvárra való utazás lehetőleg egy csoportban fog történni, az indulás kellő időben közhírré téve. Tisztelettel felkérjük egyúttal az egyes hatóságok és hivatalok főnökeit, hogy eme nagy fontosságú és közös cél érdekében a kongresszusra jelentkezzenek a szükséges szabadságidőt engedélyezni méltóztassék. Arad, 1909. évi augusztus hó 8-án. Hazafias üdvözléssel és kartársi tisztelettel: Róka József elnök, Ifj. Schweigert Péter titkár.

— Nincs szoba a budapesti szállókban. A budapesti szállodások — mint fővárosi tudósítónk jelenti — figyelmeztetést intéztek a vidéki közönséghez, hogy az orvoskongresszus tartamára — augusztus 28-tól szeptember 4-ig — a szállodákban az összes szobák le vannak foglalva és ezért, akiknek elintézni való ügyeik vannak a fővárosban, lehetőleg vagy a kongresszus előtt, vagy az után utazzanak Budapestre.

— Öngyilkos sikkasztó szolga. Szolnokról táviratozzák: Baghy András, szolnoki járásbírói szolga ma reggel Jászapáti községben főbelötte magát és meghalt. Baghy rendszerint felvette az adóhivatalnál a bírósági tisztviselői fizetését a neki átadott nyugták alapján. Ez megtörtént e hó 1-én is. Baghy átadta minden tisztviselőnek a fizetését, csak a szabadságon levő Juhász Endre járásbíróét tartotta magánál. Ezt a pénzt a saját céljaira használta fel. Holnap tér vissza szabadságáról a járásbíró és ekkor kellett volna a pénzt a szolgának átadni. Baghy ma hazautazott szüleihez Jászapátira, hogy a pénzt megszerezze. Ez nem sikerült neki és mivel félt a büntetéstől, kétségbeesésében öngyilkos lett.

— **Nagymarosi csendélet.** Budapestről jelentik: A nagymarosi szezonpofonok száma ma reggel megszorodott egygyel. E legújabb pofon születési helye a nagymarosi állomás, ahol az örvendetes eseménynek nagy közönség volt a szemtanúja. A csattanós jelenet leírását a drámai rövidség szemléltetőbb formájában itt adjuk elő:

A szereplők: *Hegedűs Sándor dr.* fogorvos és *Prohászka Ignác* fogtechnikus.

— Maga terjeszti rólam azt a hirt, hogy nem vagyok doktor — kérdezte Prohászka Hegedűs dr.-tól?

— Nem mondhatom azt, hogy doktor, mikor csakugyan nem doktor — volt a válasz.

Prohászka erre nem a leghizelgőbb szavakat suttogta Hegedűs fülébe, aki méltatlankodva fenyegette meg a fogtechnikust, mondván:

— Vigyázzon magára, mert kaphat egy pofont!

— Azt szeretném látni — mondta Prohászka, bár nem az őszinte kívánság hangján.

Nem tudni, vajjon csakugyan meglátta-e azt a pofont, amit kapott, de az bizonyos, hogy többen látták. Ami azután következett, a nyári afférek rendes befejezése: botok, kalapok, közbelépés, vége. A felek nem békültek ki.

— **Nyilatkozat.** Az *Arad és Vidéke* minap vádakkal illette Gerhauser Zsigmondot, az aradi 33. gyalogezred ezredesét és az ezred tisztikarát. Ezt a cikket direkt felhívásra a *legilletékesebb* helyről nyert információ alapján a félfhivatalos *Magyar Távirati Irodában*, amelynek *Aradon* állandó megbízottjává vagyok, kötelességszerűen megcáfoltam. Az Arad és Vidéke mai számában kétségbevonja, hogy én a cáfolatok anyagát legilletékesebb helyről kaptam volna s egyben azzal gyanúsít meg, mintha én rosszakaratból tudatosan valótlán cáfolatot küldtem volna föl a félfhivatalosnak. A gyanúsításért lovagias uton elégtételt kértem az A. és V.-től. Az affér elintézéséről alább lesz szó, itt csak azt jegyzem meg, hogy okirat van a kezemben, amely bizonyítja, hogy a cáfolatra a *legilletékesebb* aradi katonai méltóság hatalmazott föl. Megbizottaimnak *bemutattam* az okirato: s ők meggyőződtek róla, hogy a cáfolatra szóló meghatalmazás a *legilletékesebb* helyről származik. Megbizottaim az affér elintézéséről ezt a levelet írták:

Tekintetes Bolgár Lajos urnak *Arad*. Megbizása folytán eljártunk ma az „Arad és Vidéke” szerkesztőségében, hogy a f. hó 14-én megjelent számában „A legilletékesebb cáfolat” cím alatt közzétett cikknek Önre vonatkozó kifejezéseiről magyarázatot, illetőleg elégtételt kérjünk. A szerkesztőségben Szudy Elemér felelős szerkesztő úr távollétében Hoványi Kornél segédszerkesztő úrral beszélünk, aki kijelentette, hogy a cikkben foglalt kifejezésekkel Önt egyéni becsületében megsérteni nem akarta és meg nem sértette. Kijelentette egyúttal azt is, hogy ezen cikkben foglaltakért lovagias elégtételt adni nem hajlandó. Ezzel az ügyet az ön részéről a lovagiasság szabályai szerint befejezettnek jelentjük ki. Arad, 1909. aug. 14. *Marsieu Jusztin dr.*, *Krenner Zoltán dr.*

Még csak azt jegyzem meg, hogy a szóban levő katonai cikkeket ma a *hadügyminiszterium* is megcáfolta. A közönségnek így nem nehéz kitalálni, hogy ki állított valótlant. *Bolgár Lajos*.

— **Letartóztatott perselyfosztogatók.** Az aradi Minorita-rendház vezetősége ma jelentést tett a rendőrségnek, hogy a templomban két perselyt fejtörtek és abból 100 koronát elloptak. A rendőrség kinyomozta, hogy a tettesek *Ravasz Márton* és *Dávid György* templomi hetesek, akik beismerték a lopást. Mindössze 6 koronát találtak náluk. A többi már elköltötték. A tolvajokat a rendőrség vizsgálati fogdába helyezte.

— **Babonás gonosztevők.** A fiumei bankrablás aktuálisá teszi a gonosztevőket. A gonosztevők általában nagyon babonások is. Nem ritka az az eset, amikor a bűnös éppen a babona hatása alatt töredelmes vallomást tesz, noha korábban körömszakadtáig tagadta bűnét. Erre vonatkozóan érdekes történetek mond el egy francia újság. Egy francia katonaszökevény menekülés közben szalmával megrakott szekérral találkozott s a kocsis csupa könyörülethől megengedte, hogy a szalma között elrejtőzzék. Alig hogy ez megtörtént, rablók törtek elő a bozótból, akik a kocsis megölték és pénzt elrabolták. Dolguk végeztével felültek a szalma tetejére és nyugodtan, mintha semmi sem történt volna, lépésben tovább hajtottak. De alig haladtak ötven lépésnyire, elébük toppantak a csendőrök, a kik a szökött katonát keresték. A csendőrök megpillantották az ut szélén heverő holttestet s felszólították a kocsin ülőket, hogy álljanak meg és hajtsanak vissza a gyilkosság színhelyére. Természetesen a két gonosztevő égre földre esküdözött, hogy nem ők gyilkolták meg a kocsis s egyikök, hogy ártatlansága mellett bizonyítson, rámutatott a holttestre.

— Hogy ha ez a holt ember beszélni tudna, bizonyára nem minket nevezne meg gyilkosul!

És ekkor megszólalt egy hang:

— **Gazemberek!** Igenis, ti vagytok a gyilkosaim!

A két gonosztevő, de még a csendőrök is nagyon megijedtek e hang hallatára, azt hitték, hogy valami csoda történt. Végre is a csendőrök nyerték vissza legelőbb bátorságukat s így szoltották meg a holt embert:

— És raboltak-e tőled valamit a gyilkosok?

— Igen! A pénzemet! — felelte határozottan a titokzatos hang.

— Hová rejtették a pénzt?

— A szizmaszárunkba!

Erre már a két gonosztevő sem győzte tovább bátorsággal, hanem térdre rogyva, mindent bevallott. Ekkor azután a katonaszökevény is előbujt a szalmából és türto, hogy megköttözzék.

— **A városi földek törzskönyvezése.** A tanács mai ülésén a városi földek törzskönyvezésével Rozvány Pál mérnököt bizta meg s a munkálatokért 8290 korona tiszteletdíjat szavazott meg.

— **Királyi ügyészség, mint alperes.** Nemcsak Vince szegedi kerékpárkereskedő a tavasszal betört egy ottani órás üzletbe. A kereskedőt a rendőrség tetten érte és miután üzletében több nagymennyiségű lopott árut találtak, ezekre elrendelték a bűnügyi zárlatot. Az üzletben éppen akkor volt javítás alatt Hoffer Ferenc szegedi leszámítólóhivatali fogalmazó biciklijé, amit a többi bűnügyi zárlat alatt álló áruval együtt elárvereztek. Hoffer felment a rendőrségre és kérte a kerékpárt, de ott persze nem adhatták vissza. Hoffer most 170 korona kártérítési összeg erejéig, amennyibe tudniillik a kerékpár került, beperelte a szegedi királyi ügyészséget.

— **Szenzáció — a vidéken.** Az egyik kis vidéki lap a következő hirt közölte:

Csiba János hároméves fiauskája nyugodtan játszott az emeleti nyitott ablakban. Az anya belépett és fiát meglátva felsikoltott. A fiúcska a sikoltásra felugrott, megesusztott és kiesett az ablakból. Az anya — kinek kezében spirituszforraló volt — elájult. Ruhája az égő spiritusztól tüzet fogott. A férj, aki éppen belépett, látva a rettenetes csapásokat, nadrágszíjára felakasztotta magát. Azonban, ahol a legnagyobb a veszedelem, ott van legközelebb a segítség. A fiúcska egy szánásszekőre esett és így semmi baja sem történt. Felületet a lakásba, ahol közben az elősietett házbéliek eloltották a tüzet és az anya sértetlen maradt. Az apát is levágták, aki zokogva ölelte keblére családját.

— **Kiderített gyilkosság.** Kézdivásárhelyről táviratozzák: Borzalmas gyilkosság történt ma egy hete a háromszékmegyei Vajnafalván, a mely csak most jutott tudomásra. *Lukácsi István* munkás megkérte *Sinka Miklós* 18 éves cigányt, hogy fizesse meg neki adósságát. Sinka előbb leittatta Lukácsit, majd a temetőbe esalt ki, ahol földre teperte és egy magával hozott kövel addig verte a fejét, míg gondolta, hogy élet van benne. Pár pillanat múlva észrevette, hogy Lukácsi még él, ekkor elővette kését és azzal a szerencsétlennek *torkát elmeteszte*, ezután elrabolta a nála levő 61 koronát és nyugodtan hazatért. Sinka az elrabolt pénzzel másnap Csikjenőfalvára utazott, a hol mulatni kezdett. Tegnap reggel is a korcsmában ült. Amikor két csendőr ment el a kocsmá elé, Sinka, azt gondolva, hogy őt keresik, futásnak eredt. A csendőrök utána vetették magukat és elfogták. Sinka — anélkül, hogy a csendőrök tudtak volna bármit is a gyilkosságról — bevallotta tettét, sőt elvezette a csendőröket a gyilkosság színhelyére is, ahol megtalálták a feloszlásnak indult hullát. Sinkát letartóztatták.

— **A rendőri kiképzés.** Hogy mily pompásan van a vidéki rendőrlégénység kiképezve, arról az alábbi megtörtént makói eset tanuskodik:

Egyik külvárosi korcsmába betér *Endre bácsi*, a rendőrbiztos s egy „spriceret” kér. Hozzák. Szopogatja. Unottan körülnéz a helyiségben. Egy közeli asztalnál iparosok kártyáztak. *Endre bácsinak* eszébe jut, hogy tilott kártyajátékok is vannak. Szere né kiszimatolni, hogy a kártyázók mit játszanak. Hozzadjuk meg.

— **Oszt mit jádzanak az urak?**

— Ferblit.

Endre bá előveszi a noteszt, lapozgat. Végre ráakad a hazárdjátékok listájára. Nézi. Végre rátalál: ferblit. Ez az! Ráteuerel a kártyára:

— **Az urak ferblit jádzanak, aki tilos.** Le-foglalom a kártyát.

Ráhagyták. Elmennek.

Erre *Endre bá* az ügyeletes kapitányuk jelentést tesz:

— **Jelentem ásson, ferblitakat ugrítam szét.** Ehon a kártya

— **Hát a pénz?**

— **Azt az urak zsebrevágták.**

— **Kik voltak azok az urak?**

— **Jelentem ásson, nem kérdeztem meg tőlük.**

— **Megölte egy szilvamag.** A múlt héten *Hartung Anna* pécsváradai cselédleány *Péter Józsefnél* állt szolgálatban. Egészséges, erős teremtés volt. Szombaton estefelé azonban hirtelen rosszulérről heves belső fájdalomról panaszkodott. Gazdája orvost hivatott a leányhoz, de az orvos által rendelt csil pító szerek hatástalanok voltak és a leány éjjel 2 óraker meghalt. A haláleset gyanúsnak, megmagyarázhatatlannak tetszett és megállapítás végett elrendelték az orvosrendőri feiboncolást. A haláleset hírére természetesen mindenfelét találgattak az ismerősök és szomszédok s hiteltre talált az a szóbeszéd, hogy *Hartung Anna* boldogtalan szerelmében mérget ivott. A központi temető halottas házában vasárnap megtartott boncolás azután lerontotta a szere emről, méregről szóló legendákat és megállapította, hogy a leányt egy szilvamag ölte meg. *Hartung Anna* szilvát evett és vigyázatlanul lenyelt egy magot. A lenyelt szilvamag a gyomorból oly szerencsétlen helyzetben jutott a vastagbélbe, hogy egyik hegyes végével átszakította a bél falát és ezáltal lassankint belső elvérzést idézett elő, a mely alig néhány óra alatt a fiatal teremtés halálát idézte elő.

— Rakoncátlan kirándulók. Alsókubinból jelentik: Egy eseh-lengyel kirándulóból álló társaság ittas állapotban nagy botrányt okozott a Polhora nevű tátrai fürdőben. A fürdő közönségét megtámadták s az ottani postakézbesítőt csaknem félholtra verték. A polhorai esendőség az egész társaságot letartóztatta.

— Felakasztotta magát tréfából. Magyarkánizsáról jelentik: Terhes Isván iskolásfiú két kis testvérkéjével felment a padlásra s tréfából, hogy testvéreit megijessze, a gerendáról lelógó kötélre hurkot kötött és beleakasztotta a fejét. A kis gyermekek rémülten szaladtak le a padlásról. Mire szüleik felmentek, a fiú már meghalt. Nema tudott a hurokból kiszabadulni.

— A pápa szakácsa. Rómából írják e sorokat: Signor Stefano Inchiostro súlyosan beteg... A signor igen derék ember és nagyon kényelmes hivatala vagyona: ő a pápa szakácsa. Huszonhét esztendeig működött a velencei szemináriumban; 1908. június huszonkettedikén nagypöcsétes levelet kapott Rómából, a Vatikánból: X. Pius, az új pápa invitálta szakácsának... Rómába érkezvén, a mikor megjelent a Szent Atya előtt, úgy meg volt hatva, hogy egy kukkot se tudott szólni. A pápa megvigasztalta, jó zamatos velencei dialektusban s azóta semmi baja se volt. Dolga még kevesebb. A pápa reggeli miséje után egy kis csésze kávécskát iszik. Déli harangszóra asztalán a leves, (Bressan és Pescini biborosok társaságában eszik), jó husleves, egy kis marhahus és néha valami sült. Este, pontban kilenckor, az esteli, még egyszerűbb, mint déiben; egy kis zöldség s egy falatka hus. Télen a pápa borsón és bablevesen él: kedveli a kukoricalevest is, a polentinát, velencei módra készítve. A polentinához halat kíván, amit Civitavecchiából, vagy Velencéből hozat a konyhára Inchiostro mester, akinek gyógyulását remélik a Vatikánban.

— Gyújtogató örült. Szabadkáról írják: Varjas Mihály ludas-pusztai lakos tegnap este, amikor családjával kint vacsorált a háza előtt, észrevette, hogy a nyitva hagyott kapun át valaki besurran az udvarába. A titokzatos látogató egyenesen a szalmakazalhoz sietett és gyufát gyújtott, hogy a szalmát felgyujtsa. Varjas nyakon ragadta, odavonszolta a ház elé s lámpával bevilágított az arcába. Szalai Péter 20 éves örültet ismerte fel benne. A tébolyodottat, kinek mániája a gyújtogatás, elvezette szüleihez, azután aludni tért. Fél óra múlva nagy kutyaugatásra ébredt fel. Kiugrott az ágyból, kiséteit az udvarba és a szalmakazal mellett megint ott látta az örültet, amint gyufát gyújt. Mégegyszer visszavezette a szüleihez s megkérte őket, hogy ne boosássák el hazulról. Éjjel felé az örült nesztelenül kisurran szobájából, odament Varjas házához s felgyújtotta a szalmát. A tüzet szerencsére rögtön észrevették s a szomszédok segélyével eloltották. A esendőség megkereste a rendőrkapitányságot aziránt, hogy az örült legényt utalja be az örültek házába.

— Birtokcsere. Aradon az elmúlt hét folyamán a következő birtokcserek történtek: Csobán Petru eladja az aradi 6004. számú tjkvben felvett 1 lánca szántót 2000 koronáért Thomann István és nejeének. — Marinka Uros eladja az aradi 2992. számú tjkvben felvett Orovi-utca 26. számú házat 1100 koronáért Mester Ambrusnak. — Hendl József eladja az aradi 4360. számú tjkvben felvett 1 lánca földet 1600 koronáért Macsinik Vazulnak. — Böszörményi András és neje eladják az aradi 6429. számú tjkvben felvett Kasza utca 37a) számú házat 4000 koronáért Aros Gábor és nejeének. — Jug Györgyné eladja az aradi 5288. számú tjkvben felvett: Kosár utca 18. számú házat 800 koronáért Milánkovics György és nejeének. — Czakó Lajos és neje eladják az aradi 2067. számú tjkvben felvett Borona utca 49. számú házat 8400 koronáért Mócz Jánosnak.

— Érdekes fürmedvény. A Buziásfürdői Közönlönyből való ez a nyiltéri fürmedvény:

A fürdői panaszkönyben beirt és reám vonatkozó panaszra válaszként a következő:

Te gyáva panaszkönyv-betyár, ki olvashatlan aláírás mögé bujva köpködsz egy kifogástalan életű emberre, nevezd meg magadat! Te aljas pornograf, aki perverz hajlamaiddal így akarsz az ifjuság lelkét megmetyelvezni, te szennykeszü Fidibusz lovag, te Balog Tuta redivivus, bujj elő az oduból!! Te uszógyatya utazó gyászvitéz, én téged in effigie leköplek és felpofozlak.

Dr. Biasini Ferenc

— Elgázolás. Mladin György 40. sz. bérkocsis az Andrássy-téren elütötte Matuschek Sándor vonatkísérő 10 éves László nevű fiát, aki könnyebb sérülést szenvedett.

— A repülő torpedócsőben. Amerikában most sok ünneplésben van része Whitting nevű tengerésznek, aki zászlós a „Porpoise” nevű tenger alatt járó hajón. Miután ezekkel a hajókkal gyakran történik szerencsétlenség, azon törte a fejét, hogy miképp lehetne a legénységet megmenteni, ha a szerencsétlenség a víz alatt történik. — Az az ötlete támadt, hogy belebujt egy torpedócsőbe és süritett levegővel kilövette magát a 60 lábnyi mélységben levő hajóból. Néhány pillanat múlva már a víz felszínére ért és szerencsésen megmenekült.

— Villand Testvérek nagy cirkusza Aradon, a Béla-téren 5 napig, naponta változatos műsorral fog működni. Hétfőn, augusztus 16 án este 8 órakor nagy megnyitó diszeldadás lesz. Folyó hó 20 án két nagy bucsu-előadás. Naponta változatos műsor. A hétfői megnyitó előadáson, amelyen az igazgatók is fellépnek, a műsor a legérdekesebb mutatóványokból van összeállítva.

— Aki kíváncsi a vészfékre. Nagykikindáról írják: Tegnapelőtt délelőtt Nagykikindán a Szeged felé induló személyvonatra felszállott Zakity Milán nevű fiatal ember, hogy a szomszédos Mokria községbe utazzon. Utközben a robogó vonaton a vészféket meghuzta, mire a vonat megállott. Mikor aztán kérdőre vonták azt mondotta a kedves fiú, hogy csak kíváncsi volt arra, minő rémületet fog okozni az utasok közt a robogó vonat hirtelen megállása. A kíváncsi ellen megindították az eljárást s alapos büntetéssel majd elveszik a kedvét a hasonló kíváncsiságtól.

— Értesitem az előkelő hölgyeket, hogy varró-és szabá-zati mintarajziskolám egy női divatteremmel bővítettem ki, hol a francia és német fővárosokban szerzett tapasztalataim alapján a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő öltözékeket készítek. Csak a francia izlést és módszert kultiválni, kívánatra azonban az angol öltözékek készítését is elfogadom. Varró-és szabá-zati mintarajziskolám a beiratkozások szeptember 1-én kezdődnek. Itt a növendékek a saját vagy hozzátartozóik részére készíthetnek a legelőkelőbb kivitelű öltözékeket, mindennemű felöltőket stb. Bővebb felvilágosítással és prospektussal szívesen szolgál Nemes Jánosné, az iskola tulajdonosa. Deák Ferenc-u. 30. II. em. 2953

— Kossak csász. és kir. udv. és kamara fényképész műterme. Weitzer János-utca 3. sz. Telefon 657. 2811

— Francia likőrök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál. 17

TARKASÁGOK.

★

(A mi nagyon nehéz.) Ebben a nagy melegben az unalmas kávéházi trécselések közben mindenről szó esik. A témából kifogyva, egy társaságban már a fizikai elméletekre tértek át. Egy középiskolai tanár vitte a szót és nagy szakértelemmel magyarázott a tárgyak nehézségéről.

— Na Klein ur, — fordult a tanár a társaság egyik csöndes tagjához — megtudná-e nekem mondani, hogy mi nehezebb a vasnál?

— Hogy mi nehezebb a vasnál? — felelte Klein ur — mondhatom nehezebb 50 koronát kölcsön megszerezni.

★

(A higienia.) Egy apa, aki jobban szereti a sört, mint a tejet, naponkint eljár a vendéglőbe. A minap elvitte a sörhöz a kis fiát is, s az ujságot böngészett, amíg az apja boldogan szivta a sört. Egyszerre csak felütötte a fiú a fejét a lapból s megszólalt:

— Papa, itt azt olvasom, hogy van higienikus köpöcsésze is. Mi az a higienia?

Az apa fölemelte a korsót és mámorosan szolt:

— A higienia az, ha én a sörös korsó száját, mielőtt innék belőle, jól megtörülöm.

★

(Ügyetlen fiú.) A Schwarzenkopfi fiú, akinek a papája cipőüzlettulajdonos, kitűnő sikerrel érettségizett. A napokban találkozott a fiú apjával egy rég nem látott ismerőse.

— Gratulálok, — mondta az ismerős.

— Mihez?

— A fiadhoz. Hallottam, kitűnő eredménnyel tette le az érettségi vizsgát.

— Az igaz. De mit érek vele, ha a fiú egy pár cipőt se tud eladni a boltomban.

★

(Óvatosan.) Blau találkozik Gelbbel, aki kétségbeesve mondja:

— Mit szólsz? Szegény Kohn meghalt.

— Mit beszélsz? Mi baja volt?

— Hatszor megölette a feleségét és aztán megütötte a guta.

— Te, ne szólj a feleségemnek, hogy a Kohn hatszor ölette meg a feleségét. Mondd csak, hogy kétszer.

Jön Blau né, Grün rákezd:

— Mit szól, szegény Kohn meghalt, hatszor megölette a feleségét és a másodikkal megütötte a guta.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A vasutas szövetség aradi kerületének kirándulása. Szeptember 2, 3., 4-én rendezik az idei kirándulását a Balatonra a vasutas szövetség aradi kerülete. A kirándulás felöleli: Siófok, Balatonfüred, Fonyód, Badacsony, Keszthely, Hévíz megtekintését s a Balaton áthajózását. Indulás Aradról 2-án d. e. 11:30 p., visszaérkezés Aradra szept. 5-én reggel 6:05 perckor. Részvételi díj szövetségi tagoknak és családtagoknak személyenként 20 korona, nem szövetségi tag vasutasoknak személyenként 25 korona. Jelentkezéskor a részvételi díj fele lefizetendő s csak ily jelentkezések vétetnek figyelembe. Jelentkezési határidő augusztus hó 28. s az elnökségnél történik (József főherceg-ut 13. sz. I.) szóbelileg vagy írásban. A részvételi díjban befoglaltatik a teljes ellátás és hajódíj. Jegyekről az elnökség gondoskodik, de esetleg a déli vasuton a családtagok utáni rezsijegyeket (Budapest—Siófok) az illetők váltják s annak árát fizetik.

A kiváló bér- és kórházas gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, csukorbetegségél és haragos bántalmaknál különösen

Természetes vasmentes savanyvíz.

napható leványvízkezelésben vagy a Szinyai-lápnál

Salvator-forrás Tálalattal Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

1942

Aradiak a kecskeméti országos dalosversenyen. Mai nappal veszi kezdetét a kecskeméti dalosverseny. A dalosversenyen 46 dalegylet vesz részt mintegy 1800 taggal, azonkívül 33 dalegylet képviselőleg lesz ott mintegy 400 taggal. A vendégekkel együtt 3000-nél több idegen lesz 4-5 napon át Kecskeméten. Aradot a M. Á. V. dalegylet képviseli, ez lehetővé tette, hogy ez a fiatal dalegylet — a versenyző egyletek közt talán a legfiatalabb — felvegye a versenyt régi, elsőrendű dalegyletekkel. Az Aradi M. Á. V. dalegylet az üzletvezetőség központi osztályfőnökeinek és a helybeli szolgálati főnökségek jóindulatából — területileg jelenik meg Kecskeméten. A versenyben pedig 23 dalegylet közt a II. csoportban versenyez a versenyszabályok szerint előírt 32 taggal. Az egyesület az elnök és Szablóczky László karnagy vezetése alatt utazik Kecskemétre.

kihágás vétségét látta fennforogni és áttette az iratokat a büntető járásbíróhoz. Ma tárgyalta az ügyet Bozóky járásbíró és hatóság elleni kihágás miatt mindkét Farkast pénzbüntetésre ítélte el.

Vese és hólyagbetegknél, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kiünő hatásának bizonyult.

Orvosiilag ajánlva. — Aradi főlerakat POLLÁK JÓZSEF cégnél, József főherceg-ut II. 5888

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Sorzó. Nem közölhető.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES

Mezőgazdasági helyzet. Az O. M. G. E. gabonárjegyző tudósítója az általános mezőgazdasági helyzetről Aradot illetőleg e hó 12 iki kelettel a következőt jelenti: A termés eredmény vidékenként igen nagy eltéréseket mutat, de általában gyenge. A várt eső végre megjött, ami a kapásokon még segíthet.

Román buza a vidéken. Eddig csak a budapesti malmok vásárolták a román búzát, most — mint értesülünk — a vidéki malmok is hozzálátnak a vételhez.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 14.

Amerika 1-el m. gasabb. Készáru: Kinálat, vételkedv mérsékelte 5 ezer mm. változatlan.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Déli sárlat	2 órai sárlat
Tengeri 1910. májusra	7 03—7 04	7 06—7 07
Buza 1909. októberre	13 50—13 51	13 57—13 58
Buza 1910. Apriásra	13 63—13 64	13 73—13 74
Rozs 1909. októberre	9 82—9 83	9 85—9 86
Zab 1909. októberre	7 48—7 49	7 47—7 48

Zárul 5 órakor.

Utőtőzsde fizetetlen.

Budapest kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 14. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillerip; közép páronként 400—400 kilogrammig terjedő sulyban — fillerig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 140—142 fillerig; fiatal közép páronként 240—280 kilogrammig terjedő sulyban 142—146 fillerig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 145—146 fillerig.

Sertéslelészám: augusztus hó 11. napján volt készlet 29642 darab, augusztus 12. napján felhajtott 51 darab, aug. 12. napján elszállított 59 darab, augusztus 13. napjára maradt készletben: 30064 darab.

A hírt sertés üzlet irányzata vev. k változatlan.

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 14. |

Fehér Kereszt szálloda. Lichter Imre utazó Budapest. — Haitzl Miksa utazó Trieszt. — Weinberger Samu kereskedő Munkács. — Zászlóffy József vasúti raktárnok Dés. — Gerster Béla mérnök Budapest. — Endrődi Kornél gazd. Budapest. — Sugár József utazó Budapest. — Reitzer Mór utazó Budapest. — Sepsiszentgyörgyi Császár Kálmán tart. cs. és kir. huszárhadapród, I-ső huszárvezred Sepsiszentgyörgy. — Pollák Ede utazó Versec. — Vojtek Alajos kereskedő Arad.

Központi szálloda. Stern Soma utazó Budapest. — Bom Mór utazó Budapest. — Jakabffy Sándor földbirtokos és neje Beél. — Vidor Kornél utazó Budapest. — Reisz Adolf kereskedő Budapest. — Gerlein Mihály földbirtokos Gyula. — Martos József dr. ügyvéd Gyula.

Pannonia szálloda. Mann Ferenc dr. ügyvéd Déva. — Kuel J. Ede lelkész Apátfalva. — Rosenberg Salamon kereskedő Perjámos. — Sebesy

Kálmán kereskedő Csermő. — Nogál Károly ügyvéd Ujszentanna. — Klein Mór utazó Temesvár. — Marjavszky Sándor főpincér Budapest.

URANIA SZÍNHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1909 augusztus 15 én, vasárnap:

1. Kellemetlen szöktetés. Humoros. — 2. Sok hüho semmiért. Kacagtató. — 3. Az álom. Színes felvétel. — 4. Látogatás az orvosnál. Kacagtató. — 5. Kiküzdött uol dóság. Dráma. — 6. Paliáz Alpesekben. Nevettető. — 7. Hadihajók vízrebocsájtása Természet után. — 8. P. rasztlakodalom. zenklő és mozgófénykép.

Előadások délután 3 órától kezdve.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

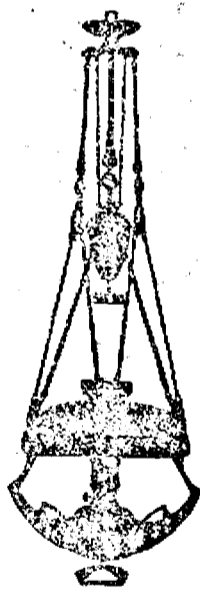
Az előadások alatt a cs. és kir. 83. gyalogezred zenekara játszik. — Cukrászda.

NYILTÉR.*

Reggeli előtt
1 pohár rohtal
„Templo n forrás“
étvágygerjesztő és az anyagcserét nagyban előmozdítja.

„Styria forrás“ * ugyanazon hatása de erősebb.
Nagybani raktar Magyarország részére
HOFFMANN JÓZSEF
Budapest, V. Bathy-utca 8. sz. 5957

Tulzsufolt raktár miatt

mélyen leszállított árakban kaphatók legújabb és legizléesebb üveg, porcellán és mosdókészletek. Nagy választék függő és asztali lámpákból

Legutányosabb forrás 2031 figurális dísz tárgyakból. Legjobb minőségű china, és alpacca-ezüst dísz tárgyak, ugyszintén elsőrendű evőeszközök.

Képkerekek

óriási választék, több mint 400 új izlées mintá van állandóan raktáron.

FISCHER MÓR, Andrásy-tér 20. szám (Fischer Eln-palota.)

Megyei és városi telefon szám 568.

Borivőknek a bor keveréséhez!

501

MATTONI FELE GIESSHÜBLER

SAVANYUVIZ

A dugo egítés

közömbösíti a bor savanyúságát, azo kellemesebb pongzó. Nem teszi a bort.

A legjobb kutya-kalács

volt és marad

Fattinger-féle kutya-kalács,

melyet számos fajta tápszerek közül a legjobb összetételű és tápértékű — 50 kg. 23. — 5 kg. bórmentve 3.20 K.

Fattinger-féle Puppy-Bisquit

külyök-kutyák részére. 50 kg. 24.—K., 5 kg. bórmentve 3.50 K. Árjegy zékot bórmentve küld:

H. POLSTERER (Inhaber und Mgründer der Patent-Fleischfaser Hundekuchen- u. Geflügelfutter-Fabrik Wiener-Neustadt.

350-nél több elad. díj. — A Fattinger-féle tápszerek állatorvosi ellenőrzés mellett készül. 5214

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Igazgatósági cégjegyzés német nyelven. Az aradszentmártoni takarékpénztár részvénytársaság azzal a kérelemmel fordult az aradi törvényszékhez, hogy néhány igazgatósági tagjának utónevét a cégkönyvbe német nyelven vezesse be. Heller Mór dr. törvényszéki bíró helyt adott a kérelemnek, de a miniszteri cégbiztos megfélebbzte a végzést a táblához, azzal, hogy rendelje el az igazgatósági tagok nevének magyar nyelvű cégjegyzését. A tábla a felebezés elutasításával helybenhagyta a törvényszék végzését és kimondotta, hogy arra nézve nincs sehol törvényes rendelkezés, hogy a cégjegyzők neveit magyar nyelven kell bejegyezni. Hivatkozott a tábla indoklásában a nemzeti-ségi törvényre is.

§ A gyepmester — hatóság. Borbély Gábor aradi gyepmester a rendőrség utasítása folytán 1909. január 19-én megjelent a cigánytelepen, hogy a kóbor kutyákat lelője. A gyepmester ez alkalommal Farkas Károly kutyáját is agyonlőtte. A lövés után Farkas Károly kirohant lakásából öccsével, Farkas Jánossal és a gyepmestert sértő kifejezésekkel illették, majd mikor eltávolozott, utána löttek. A gyepmester a két Farkast hatóság elleni erőszak miatt jelentette fel, de az ügyészség csak hatóság elleni

Nagy választék

Lemez és vas zománczott
Főzőedények,
Háztartási cikkek,
Konyha felszerelések,
Szőlőművelési eszközök,
Mindennemű szerszámok,
Gép és ipari cikkek,
acél, nikkell és sárgaréz áruk

és mindennemű

Vas árukban

**Kérjük szíves megbízásait, melyek
gondos kiszolgálásá-
ról és jutányos számi-
tásáról biztosítjuk.**

Kitűnő tisztelettel

1451

Kneffel Károly és fia

vas- és szén-nagykereskedése.

**Üzleti berendezésünk és
álmányok f. évi július hó elején
mérsékelt áron eladó.**

Villand

Testvérek

Nagy Cirkusza**Csak 5 napig!**

Naponta változatos műsorral.
Aradon, a Béla-téren.

Hétfőn, augusztus 16-án este 8 órakor

Nagy

2961

megnyitó diszeloadás!

Naponta változatos műsor.

Jegyek előre válthatók **BLOCH**
H. papírkereskedésében.

Folyó hó 20-án

két nagy bucsu-előadás!**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK**

heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.

Telefon 294. sz.

Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a körnek nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk.

1909. augusztus hó 15.**Keresünk:**

Aradra: 1, a német levelezésben teljesen jártas irodistanót és több tanoncot.

Vidékre: egy a fűszer, gyarmatáru, festék és esetleg rövidáru szakmában jártas utazót, 1 könyv és papír, 1 fűszer, rőfös és rövid, 2 vas és fűszer, 2 vegyes, 1 kézmű és 1 elsőrendű divat és cipő szakmabeli magyar, román és részben német, tót és szerb nyelvismerettel bíró segédet és több tanoncot.

Alánlunk:

női kereskedelmi alkalmazottakat, kik az Aradi Kereskedők Köre női kereskedelmi tanfolyamát sikerrel végezték, továbbá 4 fűszer, 4 vegyes, 1 kézmű, 2 rőfös és divat és 2 fűszer és rövidáru szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

**AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA**

Klein Sándor,

Keppich Zsigmond,

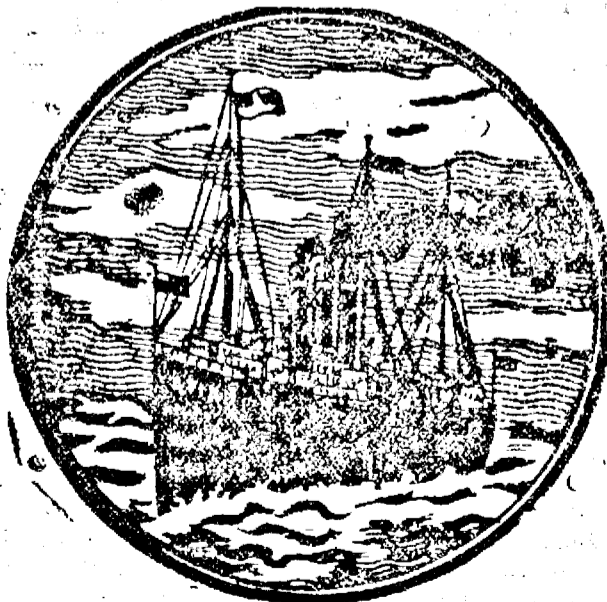
titkár

321

igazgató.

**Naponta többször
frissen pörkölt kávé**fűszer és illatszert **KÁROS
SZAGÁTÓL** mentesen

Csakis az

Atlantikakávé és tea behozatalnál
kapható.Villanyüzemű kávépörkölőnk mű-
ködésben látható a kirakatban.Arad, Andrassy-tér 20. Fischer Ellz-palota.
Városi és megyei telefon 609.**A nyaraló és fürdőző kö-
zönség szíves figyelmébe!**

A következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSÓ**80,000 kötetes****kölcsönkönyvtárába:**

Dr. Korchmáros: Montecarlo és játékter-
mei. Ady, Babits Dutka és Emőd: A holnap. Dan-
te: Paradicsom. Blicher: Erősebb az életnél. Göm-
bősné: Az uriaszony, Heyermans: Remény. Uj-
vári Péter: Az új keresztény, X A francia forra-
dalom. Szomaházy: A méltóságos asszony lo-
vagjai. A százhusz éves asszony. Schäffer: A női
betegségek okai és elkerülésük módjai. Co-
nan: Rejtelmes tőiténetek. Gárdonyi: Mi erő-
sebb a halálnál? Szomaházy I.: A gyer-
gyóvári hadjárat. Szikra: A hét szilvafa
árnyában. Crawford: Arethusa, Prém J.:
A képzőművészetek története, Tábori: Bü-
nös nők, Földes: Hivatalnok urak, Nagy
Irma: A szerelem színháza, Farkas Imre:
Tűnő évek, Blasco J.: Május virága, Aszlányi D.:
Életünk és nemünk, Maritimus: A nagy háború,
Pemberton: Vezércsillag, K. J.: Lawn-Tennisz.

Németben: Ganghoffer Rac: Scarpa. Schlo-
emp: Die meschuggene Ente. Franzos: Der kleine
Martin. Ebbardt: Die Rache der Heimat. Zo-
beltitz: Zwei Küsse. Zahn: Indergand. Schlicht
Mobil. Wasner: Vater. Tovote: Fräulein Gri-
sebach. Zobeltitz: Die Kronprinzenpässege. Wol-
zogen: Erlebtes, erlauschtes u. erlogenes.
Boy Ed. Ida: Um ein Weib. Villinger: Zena.
Rosengren: Der grosse Unbekante. Meriman:
Schloss Osterno. Grabein: Das stille Leuchten
Zobeltitz: Ein Schlagwort der Zeit. Wilbrandt:
Familie Roland. Der Sänger. Franzos: Unge-
schickte Leute. Sutcliff: Ein Opfer der Justiz.
Wengerhoff: Der andere Tag.

Kölcsön díj havi 1 kor. 20 fill, vagy köte-
tenként fizetve 8 fillér.**A könyvek újak és tiszták!****Vidéki bérlők**

is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsöntárba

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek!

Zenekölcsöntári díj havi 1 kor. 40 fill,

vagy füzetenként 14 fill.

Valverde: Paraguay tánc, Jakobi: Jánoska.
Kondor: Csipkerózsza ringó ága, Bodrogi: Ká-
rog a holló a jegenyén, Baka - Baitz: Herkules-
fürdői emlék, Dr. Rózsa: Megjöttek a fecs-
kék, Dóczy: Légy az enyém, Ormay: Di-
csértessék, Szóhner: Huszonnégy szál fehér
rózsa. Szirmai: Táncoz húszárók. Fráter:
Templomban. Baumann: Tíz koplé. Hertzka.
Anonymus, Villamos kalauz, A maflasarkon. Fall.
Az elvált asszony. Curtis: Sorrentói emlék:
Heidelberg: Álom. Haller: Im Siegesflug. Sang u:
Klang I—I V. Zerkovitz: Holdvilág-nóta.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése.**

KERPEL IZSÓ,

981

könyv-, zenemű és papír
kereskedése Aradon.

Telefon 385. sz.

Békéscsabán a vasuti indulóház szomszédságában
 egy 3 holdas kert lakóházzal
 vendéglőnek vagy gyártelepnek **kiadó, esetleg eladó.**
 Tudakozódhatni a nagy Bohn-gyár melletti kertben
BARTÓKY MATILD
 tulajdonosnőnél. 2809

Ha viszket

akinek éjjel-nappal szüntelenül viszketése van s nyugalmát, alvását és sokszor társadalmi létét veszélyezteti, az sajnálatra méltó. Ámbár ez csak bőringerlésre mutat, mégsem létezett ezideig oly szer ez ellen, ami ennek a kínos helyzetnek véget vetett volna. Hetek sőt hónapokon át ezen bajban szenvedők kétségbe vannak esve, testileg s lelkileg megtörve, képtelenek társaságban mozogni. Sokszor csak egy kis pontot képez a bőrön, amely rettenetesen viszket s a vakaró ujját önkívületlenül magához készíti. Ez rendszeren a kezdete s rosszabbodó viszketésre vezet. A viszketőség okai még eddig nem lettek kikutatva, miután azonban a betegség jeleinek tekinthető, úgy minden ilyen esetben amennyi az orvosi tanácsra kell hallgatni. Sok orvos s viszketőbetegnek különösen hangsúlyozzák a Zucker-féle szabad, gyógyszerzappan kedvező s gyors hatását. A vastag fehér hab ezen szappan által előírás szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketőség beszüntetését hozza magával, úgy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegbántó bőrbajt a Zucker-féle szabad, gyógyszerzappan segítségével egyszerűen s a legnagyobb reménnyel el lehet távolítani.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad, 35%-os gyógyszerzappanja a leghatásosabb s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.
 Zucker szabad, 15%-os gyógyszerzappanja, hatásában s mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor.
 Ehhez való Zucker-krém (zsírtalanító) a bőrkrémek gyöngye. Egy tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 1.25 kor.

Valódi kapható Aradon: **Vojtek és Wefaz**
 Drogueriájában. 2658

Ne vásároljon! addig **KALAPOT** míg még nem lekinthet **MÜNZ J.** cég modern kirakatait.

2864

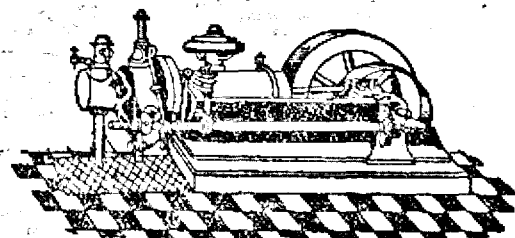
Ujdonság! Szabadalmazott legújabb szerkezetű!

Magas nyomású **NYERSOLAJMOTOR**

SZIVÓGÁZ-MOTOROK LŐERŐ óránként 1-2 fillér.

BENZIN-GŐZMOTOROK ÉS LOKOMOBILOK.

Legjobb minőség! Jótállás! Olcsó árak!

E. PLEWA mérnök & Co. **MOTORGYÁR**
 Bécs (Wien), XVII/3, Wattgasse 78-80.

Nemesfajú görög és sárga dinnye

kapható: 2963

Hámory Gazdaságnál
 Arad, Deák Ferenc-utca 3.

Vas- és rézbutor, sodronyágybetét gyár.

Ajánljuk a n. é. közönségnek saját gyárterményünket

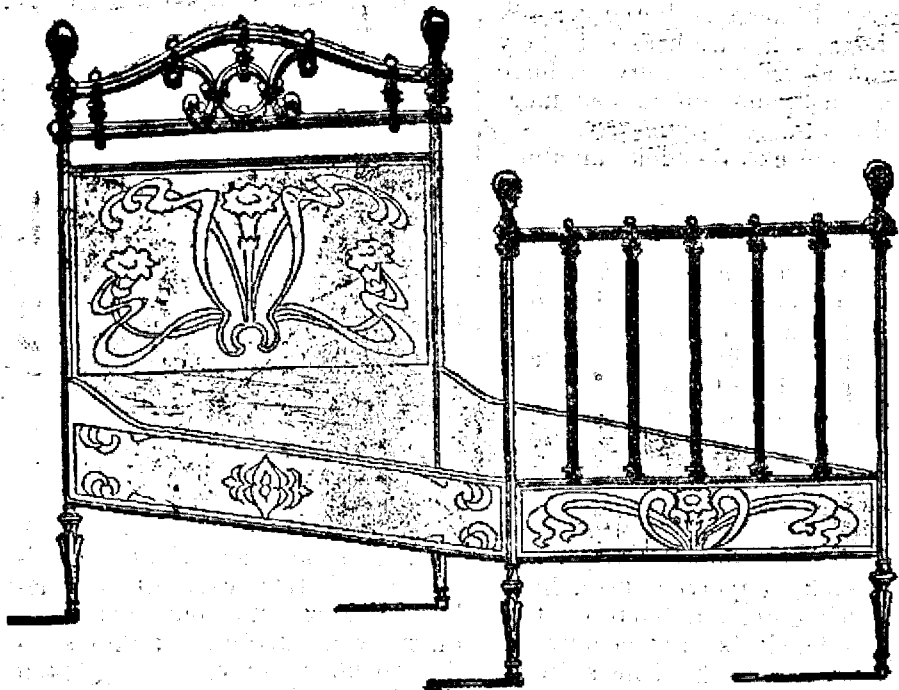
vas- és rézbutorokban, a legjobb kivitelben. 2974

Sodronyágybetétek vas- és lakerezzel, minden méretben, a legerősebb kivitelben kaphatók.

Elvállalunk mindennemű javításokat és vasbutor festéseket.
 Raktár és gyárhelyiség: **Aulich Lajos-utca 14.**
 Telefon 428. szám.

— Arjegyzéket kívánatra díj- és bérmentesen küldünk. —
 Szíves megrendeléseket kér, tisztelettel

Fleischer Testvérek.

Értesítés!

AZ

Ujarad és Vidéki Népbank részvénytársaság
 az életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet

bevezette és e célból egy előkelő életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe

Az üzletág lényege a következő:

A belépni szándékozó kötelezi magát **1 koronás heti részletek fizetésére.**

A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is fizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszersmind életét is biztosítja.

15 év elteltével,

amikor is az 1 koronás heti befizetés kamatos kamataival együtt 1000 koronára nő fel ezt a teljes összeget, vagyis **1000 koronát kézhez kapja.**

Amennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész

1000 korona haladéktalanul esedékessé válik.

Ha azonban a díjak befizetését 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamatos kamataival együtt bármikor kézhez kapja.

Beléphetnek 20-60 évig terjedő életkorban levők. Egy-egy ügyfél több 1000-1000 koronás tételt is jegyezhet.

Amidőn a nagyközönség figyelmét az észszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az ország más helyein létesített hasonló rendszer a legmelegebb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, melyet az országban ilykép jegyeztek. 2985

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Ujarad és Vidéki Népbank részvénytársaság.

SZEPLŐK ÉS MÁJFOLTOK ELLEN

használjon eredeti Kárpáti-féle 451

Benzoetej-Cremet és Benzoetej-Szappant

mert ez az egyedüli ideális kéz- és arcbőr-finomító. Pár nap alatt eltüntet szeplőt és minden bőrtisztatlanságokat 6 adag rendelésnél franco. Kapható a készítőnél **Kárpáti János gyógyszerárán Arad, Boros Béni-tér 15.** Továbbá droguistáknál és illatszer üzletekben Aradon. — Budapesti főraktár: **Török József** gyógyszerára, Király-u. 12. Mászt ne használjon és ne fogadjon el, csak az eredeti Kárpáti-féle **Benzoetej-kremet,** ára 1 kor. és **Benzoetej-Szappant,** ára 70 fill.

Utánzatoktól óvakodjunk.

1866 óta forgalomban.
Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan.

Arad telephelyek által ajánlva, Európa legelső államában Magyar
 ábrával alkalmasságok.

mindennemű bőrkütegek

Össz, nevetségem idők pihely-önmű, elődi kütegek, egyenlő
 és arany-önmű, ötvös, hágydag, lábizadás, főt- és kátrány-
 szappan. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a főt-kátrány-
 szappan 40%-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-
 szappanoktól lényegesen különbözik. Időse bőrbetegségeknek
 ábrával alkalmasságok a kátrány-szappan helyett.

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mindegyik kátrány-szappan az arany-önmű tisztított anyagok
 kivételével, a gyémántoknál valamennyi lejtettségű, de
 mindenütt helyes, mosó és fűrdő-szappan mindennemű
 használatnál szolgál.

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan

90% glicerín-tartalommal és szappan szappan.
 Mindegyik kiváló bőrápoló szer kitűnő eredményt hozhat, ha
 helyesen használják.

Berger-féle borax-szappan

100% borax-tartalommal és szappan szappan.
 Mindegyik kiváló bőrápoló szer kitűnő eredményt hozhat, ha
 helyesen használják.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

Arany-önművel a párisi világtalálkozásra 1889-
 1890-ben, minden országban és minden városban, mely
 a kátrány-szappanok mellett alkalmasságok a kátrány-
 szappan helyett.

**Az Aradi Munkaadószövetségek
 Tanoncokközvetítő Intézete.**

Hivatalos helyiség: Ipartestület.
 Hivatalos órák: 9-12-ig, 3-5-ig.

Tanoncokat keresnek:

- Hat asztalosstanoncot.
- Egy kőművesstanoncot.
- Egy szűrtanonecot.
- Két leosztorgálystanoncot.
- Egy lakatosstanoncot.
- Egy tímártanonecot.
- Egy fésűstanonecot.
- Két hentesstanonecot.
- Két kőfaragó tanonecot.
- Egy szappanosstanonecot.
- Egy órástanonecot.
- Egy csizmadiatanonecot.
- Öt bádogstanonecot.
- Egy kovácsstanonecot.
- Négy kárplóstanonecot.
- Négy kelekötőstanonecot.
- Két barhelytanonecot.
- Egy cipészstanonecot.
- Két képlőragóstanonecot.
- Egy molnártanonecot.
- Egy szobaleltőstanonecot.
- Három kádártanonecot.
- Két cimfestőstanonecot.
- Két harangöntőstanonecot.
- Egy pessomanystanonecot.

ÖSSZES KERESLET 49 TANONC.

Tanoncok ajánlkozók:

- Lakatosnak: kettő.
 - Mechanikusnak: egy.
 - Cipésznek: egy.
 - Asztalosnak: egy.
- ÖSSZES KINÁLAT 5 TANONC.**
 Elhelyeztetett a folyó hátán: 5 tanonc.
Kaszab Géza,
 ügyvezető tükár.

Évad-ujdonságok!

Havasí őriásrák ma érke-
 zett Erdélyből!

Idei csemegezesőlk, fi-
 nom zamatos.

Turkeztán d nyék ere-
 deti, finom fajtákban!

Paprikás ezalámi Záray-
 féle különlegesség! 2997

Egyéb hus és halkonzervek,
 sajtok, cukorkák, finom gyümöl-
 csök, **husárak, inyes fa-
 tok,** házi szükségletre, nyara-
 lásra, kirándulásra, vadászatra,
 társas összejövetelekre, családi ün-
 nepsegekre nagy választékban s
 kiváló minőségben kaphatók.

Záray Géza

delikatesz kereskedésében.

A n. é. közönség beces figyel-
 mét felhívom azon körülményre,
 hogy elvállalok

fedél festéseket

legjobb anyag hozzáadással négy-
 szögméterenként 2998

20 fillér

előnyös ár mellett.

Szíves megbízásokat kér
 kitűnő tisztelettel

Kálmán György,

épület és díszműbádogos

Arad, Weitzer János utca és
 Batthyányi utca sarok.

Hirdetmény.

21672-1909. szám.

Hirdetmény.

Felhívjuk a közönségnek fi-
 gyelemét a földmivvelésügyi minisz-
 ternek a hesszeni légy elleni vé-
 dekezés tárgyában kelt következő
 rendeletére.

„M. kir. földmivvelésügyi mi-
 niszter. 77307/Vil. 1. Valamennyi
 törvényhatóságnak Mivel a hesz-
 zeni légy (lecidomya destructor)
 megjelenése esetén az ország nagy
 részében meglepően jelentékeny
 károkat okozhat, indítatva érzem
 magam, hogy az aratás megkez-
 dése alkalmából az Egyesült Álla-
 mokban tapasztalt sikerek alap-
 ján újból a következőket rendel-
 jem el:

Azon községek, illetve városok
 határában, hol a hesszeni légy
 infektio az elmúlt, vagy a folyó
 évben nagyobb mértékben meg-
 állapított, az ugynevezett csalo-
 gató vetések veendő alkalmá-
 zásba.

Ezek abban állanak, hogy min-
 den táblában már augusztus utol-
 só, vagy szeptember első napjai-
 ban több helyen néhány barázdá-
 nyi ősi gabona vagy árpa ve-
 tendő, mely célra a legsilányabb
 vetőmag is használható.

Ezek a csalogató-vetések arra
 valók, hogy a hesszeni legyek
 ezekben rakják petéiket.

Az ilyen csalogató vetések az-
 tán rendes vetés, legkésőbb
 azonban a tél beállta előtt jól alá-
 szántandók, ügyelvén arra, hogy
 egész hosszakban tökéletesen föld
 alá kerüljenek és így belőlük ta-
 vasszal a légyrajok ki ne szállha-
 sanak.

Igen ajánlatos az ilyen alá-
 szántott csalogató vetések lehen-
 gerezése is

Arad, 1909. július hó 16.

A városi tanács

Mácsán

a községi jegyzőnél

130 mm. idei 2990

árpaszalma

eladó.

Telephon Mácsa I.

482-1909. gazd. sz.

Hirdetmény.

A gazdasági széknek 482/1909.
 szám alatt kelt árlejítési hirdetmé-
 nyébe íráshiba csuszott be, me-
 lyet ezen az uton oda igazítunk
 ki, hogy a külvárosi utakra száll-
 litandó köbme er mennyiség 1450
 s a kikiáltási ár 4850 korona.

Bánatpénzül tehát 435 korona
 teendő le.

Arad, 1909. évi augusztus hó
 14-én.

A gazdasági szék.

A Pécskai Takarékszövetkezet
segéd könyvelői
állásra pályázatot hirdet.
Fizetés 1200 korona, természetbeni lakás
és alapszabály szerinti jutalék.
 Pályázhatnak olyan egyének, kik a felső kereskedelmi
 iskolát jó sikerrel elvégezték és a magyar nyelven kívül eset-
 leg a román nyelvet bírják.
 Akik pénzintézetnél már működtek, előnybe részesülnek.
 Az állás mielőbb elfoglalandó. 2999
 Kérvények az Igazgatóságához intézendők.
 Pécska, 1909. aug. 14.
Pécskai takarékszövetkezet R. t. igazgatósága.

Tervpályázat.

Arad szab. kir. város közön-
 sége a közgyűlésnek 17964/456-
 1909. sz. határozata alapján pályá-
 zatot hirdet a felsőtemetőbe vezető
 bejáró kapu tervének az elkészí-
 tésére a következő feltételek mel-
 lett:

1. A pályázatban csak aradiak
 vehetnek részt.
2. A pályázat tervei 1:20 mé-
 retben készítendő — plasztikus
 mintánál 1:10 a méret — azon-
 kívül magában kell foglalnia egy
 alaprajzot, első, hátsó és oldal-
 homlokzati rajzot, keresztmetszeti
 rajzot és végül előmértetes részle-
 tes költségvetést is.
- Tájékoztatásul szolgál még, hogy
 a kapu nem elzárásra, hanem a
 bejárás hangsúlyozására szolgál és
 hogy az építési költség legfeljebb
 10000 korona.
3. A névaláírással ellátott pá-

lyázati tervek legkésőbb 1909. évi
 október hó 1-én déli 12 óráig a
 polgármesternél nyújtandók be.
 Későbbben érkezett pályaművek
 nem fogadtnak el.

4. A bírálóbizottságot a tör-
 vényhatósági bizottság állítja össze.

5. A pályadíj 150 korona az
 elsőnek és 100 korona a máso-
 diknak.

A díjazott tervek a város
 közönsége tulajdonává lesznek,
 melyekről szabadon rendelkezik.

6. A bírálóbizottság a beérke-
 zett tervekről 14 napon belül dönt,
 jogában van azonban a város kö-
 zönségének, ha a pályázat nem
 kielégítő, azt részben, vagy egész-
 ben visszavonni a pályadíjakat és
 esetleg új pályázatot rendelni el.

7. A bírálóbizottság döntés
 előtt az összes pályázatokat köz-
 szemlére állítja ki.

8. Mindkét pályázatra ezen sza-
 bályzat megállapításai érvényesek.

Arad, 1909. évi június hó 26.

A városi tanács

Kuhl Mihály ruha-műfestő és vegytisztító intézete.

Intézet: Aulich Lajos-utca 13. szám. **ARAD.** Üzlet: Deák Ferenc-utca 39. szám.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy a mai kor igényeinek megfelelő **RUHA-MŰFESTŐ és VEGYTISZTÍTÓ-INTÉZETET NYITOTTAM,**

amelyben elvállalok minden e szakmába tartozó festést és tisztítást. Női, uri és egyenruhákat, valamint selyem, bársony, plüss, ezüvet, batizt, csipkék, tül, crepe, keztyük, szörmenemek, muffok, boák, háli-belépők, szőnyegek, futók, asztal és ágyterítők, tunisz és csipkefüggönyök, napernyők, arany, ezüst és gyöngyhímzések stb. bármely díszrel minden bontás nélkül festetnek és tisztítottak. Jutányos árak. Pontos kiszolgálás. Postai megrendelések gyorsan és telkiismeretesen teljesítettek. — A n. é. közönség szives jóindulatába és kegyes pártfogásába ajánlom vállalatomat, kérem nagybecsű bizalmával megtisztelni. 1716

Saját gyártása

dohány-zsinór

Általánosan elismert elsőrendű minőségben. 2767

Gazdasági kötélárak, vizmentes ponyvák

Asztal, gép, sátor, kocszi takarására és gabona rostálásához. —

Juta, len és kender

Gabona zsákok

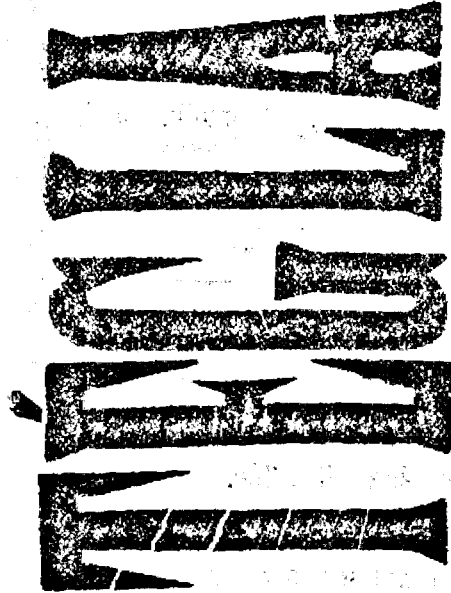
nagybani és kicsinybeni eladása, továbbá erdélyi pokrócokat a legjutányosabban árusít

Erdélyi és Bácskai ipararu raktár
Reich B. Károly Fia és Társa
Andrássy-tér 6. sz.

Telefon 633.

FISCHER ARMIN szobafestő és mázoló. Vörösmarthy-utca 3.

A legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig elvállal munkákat ugyanolyan helyben, mint vidéken. 1371

Pollak Sándor
körkémence toglagánban 2
Mikalán.
Gyári telefon 515. Városi telefon 206.
Lakás: Erzsébet-körút 37.

Hair regenerator

Ártalmatlan készítmény, mely az ősz hajnak eredeti színét adja vissza. Nem festék, hanem a gyökerekre ható készítmény, melytől a haj puha selyem fényű és ugyanolyan színű lesz, a minő az eredetileg volt, korpaképződés megszűnik, ugyszintén a haj hullása is, nem piszkol.

Ára 2 korona. 351

Földes Kelemen
gyógyszerésznél.

Eladó

Kovaszinon, motorállomástól 5 percnire szép fekvésű, hét katasztrális hold teljesen beültetett

termő szőlő.

Öt szobás uri lakház, berendezve nagy verandával. Kocsiszin, istálló, tágas présház, pince 300 hektó borra, nagy hordók, teljes szüretelő eszközök. 2986

Tudakozódhatni:

Gruberné, Arad
Választó-utca 32. szám.

Megérkeztek a nyári divat újdonságok!

Brunner Béla

uri divat és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20.
(Furray-utca sark, gróf Nádasdy-palota) 351

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszebb és legdivatosabb kalapok, ingek, gallérok, kezeldők, nyakkendők, keztyük, zsebkendők, harisnyák, sétatotok és esőernyők, stb. kaphatók.

Nagy választék szalma és Panama kalapokban!

Divatújdonság angol és francia
Matszer különlegességekben.

Kamerli J. pécsi keztyűgyár főraktára.

Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.
Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Nyílt

tubarózsákat

cseréphe és kötészethez ajánlunk előnyös ár mellett. 2865

Scherhag Testvérek

Arad, Lőcs-ház.

Kertészet: Orczy-u. 26. sz.

Telefon 292. és 476. sz.

Új arany és ékszer műhely!

Van szerencsém úgy a városi, mint a vidéki uri közön ség b. figyelmét felhívni a Szabadság-tér 14. sz. a. megnyílt

új arany, ezüst és ékszer műhelyemre,

hol mindennemű ékszerárak, drágakő-foglalatok és javítások leggyorsabban s modern kivitelben jutányos árak mellett készítek.

Szives pártfogást kér

Waldmann I.

Szabadság-tér 14. sz. (Fiume-kávéház mellett.) 2869

Új áruügynökség!!

Bauer és Társa

ált. áruügynökség
Arad, Asztalos Sándor-u. 1.

Bátorkodunk a nagyérdemű vevőközönség és üzletfeleinknek tudomására hozni, hogy több külföldi és belföldi cég képviselőt megszereztük. Abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a nagyérdemű vevőközönség igényeit minden irányban kielégíthetjük.

Kiváló tisztelettel. 2623

BAUER ÉS TÁRSA

általános áruügynöksége
Cégtulajdonos Bauer Béla.

Eladó!

Orczy-utca 26. sz. alatt levő ház és háztelek előnyös feltételek mellett szabadkézből azonnal eladó. — Bővebbet Scherhag Jakabnál. 2866

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy közműaru raktárunk épégben tartása mellett a női Confektiót ismét bevezettük.

Raktáron tartjuk a legdivatosabb Blousokat, aljakat, pongyolát, minden fajta női alsókat, női fehérneműeket és minden fajta kőtenyeket.

Mérték szerinti rendeléseket a legdivatosabban készítünk.

Gyászruhákat 12 óra alatt elkészítjük.

Tisztelettel

Grünberger L. és Társa

Arad, Furray-utca 2-c. 1401

Pénzkölcsönöket

jelzálogra, váltóra és tisztviselők részére

legelőnyösebb feltételek mellett rövid idő alatt kieszközöl

Rónai Ödön

bankbizományi irodája

ARAD, 2047

Kölcsei-utca 3.

Mit árul? Klár Andor!

kereskedelmi irodája, 5899
DEBRECEN, Telefon 445.

Távírat: KLÁR ANDOR.

MESZET:

elsőrendű fával égetett darabos
mész, waggonszámra és évi kö-
tésre.

SZENET:

Belföldi és porosz kőszén, kokszt,
faszén, antracit.

MŰTRÁGYÁT:

Kartellen kívüli 16% foszfor-
savtartalmu feltárt-csontliszt,
a leghatékonyabb és legolcsóbb
foszfortrágya. — Debreceni szá-
ritott fekáli és szárított sertés-
trágya, tüneményes hatása, leg-
olcsóbb légenytrágyák.

Tessék azonnali ajánlatot kérni!

ZÉGSZ

legjobb minőségű első és má-
sod osztályu kapható azonnali
szállításra bármely mennyiség-
ben az új vágóhid mögötti
téglatelepemen. 2733

Nacht Viktor

fakereskedő és téglagyáros.

Iroda: Petőfi-utca 8.
Telefon-szám 324.

Ferfi, női és gyermek divatkalapok

állandóan nagy választékban!

Panamakalapok
tisztítása és más egyéb kalapok
javítása és festése

jutányos áron elfogadtatik

Bittenbinder Konrád

kalaposmesternél 2931

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

Engelhardt-féle

Chassalla Sandalok

hölgyek, urak és gyermekek

részére 2090

tennis cipők

kizárólagosan

Weinberger János cipő áruházában
kaphatók.

Alkalmi vételek és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben. Arad legna-
gyobb óra és ékszeraktára

Deutsch Izidor

óras és ékszerész 2701

Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüstneműek, gyémánt és bril-
liáns tárgyak a legmagasabb áron meg-
vételnek vagy más tárgyakra átcsere-
tetnek TELEFON 438. TELEFON 438.

Kiadó uri lakás.

Szabadság-tér 3. sz. a. kiadó

a II. emeleti utcza lakás, mely
áll: előszoba, öt szoba, egy al-
kov, fürdőszoba, konyha, cseléd
szoba és kamrából — telje-
sen ujonnan berendez-
ve, új parketta, új fes-
tés, új konyha és für-
dőfelszereléssel, stb stb

Tudakozódhatni:

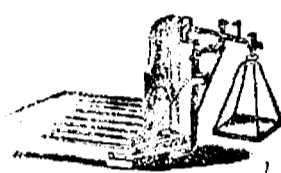
Dr. Reisinger Ferenc

ügyvédi irodájában. 2803

Gartner Márk

épület és műlakatos, mérlegkészítő és ja-
vító műhelye

Arad, Szabadság-tér 11

Vanszerenc-
sém érte-
síteni úgy
a helybeli,
mint a vi-
déli keres-
kedőket, hogy mindennemű

mérlegeket,
ugyszintén

súlyokat
pontosan és jutányos áron mellet
készíték és javítok.

Szives pártfogást kér, kitűnő
tisztelettel

Gartner Márk,

2809 épület és műlakatos, mérlegkészítő.

Keresünk megvételre

hat waggon préselt

alomszalmát.

Seidner Bernát

és Fia

2955-

Berzova.

BENKŐ JÓZSEF

mű- és épületlakatos

Arad, Fejsze-utca 39. sz.

Van szerenc-ém a becses közönség tu-
domására hozni, hogy külföldi tanulmány-
utamról vissz-érkeztem és műhelyemet
újra megnyitottam. Azon kellemes hely-
zetben vagyok, hogy a legmagasabb igény-
eket is kielégíthetem Elvállalok minden-
lakatos szakmába vágó munkák elkészít-
ését. Vaskapuk és kerítések, e-kely os-
lepcsőrácsok, sírkerítések, sírbolt ajtók,
mindennemű asajtók, ugyszintén épület
ajtók és ablakok felvasalását, portálok és
napellenzők készítését és javítását, merle-
gek készítését és javítását.

Javításokat olcsón és gyorsan eszközölök.
Kérem a becses közönség támogatását.

Kiváló tisztelettel Benkő József,
mű- és épületlakatos. 1804

Egy jó erkölcsű mű tanulóknak feleltek.

Tyúkszemétől

mindenki megszabadul
a Hajós-téle Anagallin
használata által, nem
piszkít, nem ragadós,
kezelése igen egyszerű. Ára egy üvegnek utasítással
együtt 70 fillér.

Láb és kézizzadás

azonnal és
teljesen el-
mulik, ha az
izzadó re-
szeket „Peppo“-val ecseteljük. A mirigyeket kiszáritja,
a váladékot megszünteti és tökéletesen szagtalanítja. —
Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák

kiirtása a legmegfelelőbb módon
és teljesen „Phenolsav“-val
eszközölhető. A butorokat nem
rontja, a poloskáknek még a pe-
téit is kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül
egyszerű. — Egy üveg ára 70 fillér.

Hajvesztő

„Depilator“. E csodahatásu
szerrel minden oly helyről, ahol
a hajnöves alkalmatlan, mint az
arc, nyak, kezek, azt egy pár
perc alatt minden fájdalom nélkül eltávolítja. — Ára
utasítással együtt 1 korona. 191

Ideális

legjobb, legtartósabb gummi ovszer a
„NITER“, a világ legjobb preser-
vativa. — 6 darab egy eredeti doboz-
ban 2 korona.

Fenti ezerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

gyógyszertárban ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a megyeházzal szemben. —

Hajós Árpád

Használjon Nagysád Földes-féle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangu hölgyek kedvenc szé-
pítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik,
a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra
lefolysása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják,
tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni mert
csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű
felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta
készítmény, a mely a külföldön általános feltűn-
ést keltett.

ARA 1 KORONA.

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratoriuma

ARADON.

461

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásul kérlek a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

Am apró hirdetések előre fizetendők.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban József főherceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

Kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám. Telefon szám: 151.

Am revütában minden apró egyenes felvételnek Arad 4 fillér, vasvárosban befizetés 8 fillér. — Csalódot kereső vagy csalódnak ajánló apró hirdetés 20 azóig 60 fillér, ezeken sorább: 20 4 fillér — Hirdetési levelezőlapok 30—60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárusító helyein.

Akinek

ismeretség híján

házasúrsra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, tépánra, gazdaságiítre, kulcsárira, vinczellérre, kertészre, kulcsárira, gazdasszonyra, szakácsnőre, szobaleányra, házi- vagy irodaszolgáira, pénzbeszedőre, házmeesterre, stb.-re van szüksége.

Aki

bérbeadni kíván

birokokot, házat, vadászterületet, kocsit, lovat, halászatot, telket,

Aki

eladni kíván

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt, lakást, stb. vagy

Aki

mind Ezeket vétel vagy bérbevétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabban értezt, ha az

ARADI KOZLONY

kis hirdetési

rovatát használja.

Zálogházból

gyémánt és brillians fülbevalók és gyűrűk, aranyláncok, mindenféle ékszereket ezüstneműeket kiváltak és veszek. Farkas Streicher Arad, Tökölly-ter 1. 1771

Egy 26 éves

iz. fiatal önálló kereskedő feleségül venne egy szerény igényű leányt, kinek megfelelő hozománya volna. A ajánlatokat „Szo id” jeligére kérek a kiadóba. 2965

Házvezetőnőnek

ajánlkozik egy fiatal özvegy asszony, ki a házi teendőknél kellő jártassággal bír, esetleg vidékre is. Cim a kiadóhivatalban. 2983

Az új polgári iskolához közel

teljes ellátásra egy fiú gyermek elvállaltatik. Bővebbet ifj. Weisz Mór fűszerkereskedésében, Varsjassy és Wesselényi-utca sarok. 2984

Elszámolásra

átvinnék jóforgalmu vendéglőt, esetleg más üzletet is. Cim a kiadóban. 2988

2—3 iskolás deákat

teljes ellátásra elfogadnak. Bővebbet Rákóczy-utca 9. sz. 2950

Segéd kerestetik

rőfős divatárú üzletbe, megkiváncsátódik magyar, német, szerb és román nyelv. — Ajánlatok Kiss Gyögy, Nagy Szt.-Miklós. 2987

Kovaszinon eladó

egy 3. kat hold teljesen beültett szőlő. Bővebbet Arad, Révai-utca 2. szám alatt, a tulajdonosnál. 2982

Szülők figyelmébe!

Egy-két középiskolai tanuló intelligens urí családnál teljes ellátásra elfogadtatik és gondos nevelésben részesül. Tágas, kényelmes lakás fürdőszobával. Aulich Lajos-utca 2., I emelet, 19 ajtó. 2795

Tanoncok

fizetéssel vagy ellátással felvételnek Fleischer Testvérek vas- és rézbuor gyárában, Aulich Lajos-utca 14. 2971

Egy boltihelyiség

Földes gyógyszerár mellett azonnal kiadó. — Bővebbet Fleischer Testvéreknél, Aulich Lajos-utca 14. vagy József főherceg-ut 7. 2973

Jovanovits Martens urnő

és Martens Lujza kisasszony Aradon, egy, esetleg két jó házból való gyermeket felvesznek teljes ellátásra. Házukban a magyar és német nyelven kívül a rancia tárgyalgás, továbbá zenei oktatásban részesülnek. A növendékek a fenti urnők ellenőrzésével, okleveles tanító által képeztetnek ki Bővebbet ez idő szerint Martens Cezárné urnőnél a Mezőhegyesi Cukorgyárban kapható. 1862

Még adómentes magános urháza

a Kapa-utcában, kerttel, szabadkézből eladó. A házon amortizációs kölcsön van Felvilágosítást ad a kiadóhivatal. 2863

Kovaszinon

egy kis hold figymentes szőlő eladó. Bővebbet Sarkad Választó utca 23. szám. 2911

Szőlőcsomagoló papír,

kosár függőgyekek jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-ter 1. sz. Telefon 308. Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. 2922

Motoros cséplőgép,

három lóerős, Mayer gyártmány, teljesen jó karban jutányos áron eladó Mencer B. Ferencnél Nagy-Halmágyon. 2956

Jég

vasuti szállítást a közeli vidékre elvállalja: Jégtelep, Petőfi-utca 7/a. sz. Telefon 199. 1292

Angol vagy német beszédt

vagy német keresk. levelezést tanít tökélyig postán, személyes érintkezés nélkül havi 3 koronáért Órfi nyelviskolája Aradon. 2511

Egy kovácsműhely

azonnal kiadó. Az udvarban bogárnár és szatler. Cim a kiadóhivatalban. 2910

Szliárd anyagból épült

sarok épület, közel az építés alatt levő ujaradi vashídhoz, két lakásra beosztva, 6 udvari lakással, 80 ööl betástitott gyümölcsöskerttel, a mely kert az utca hosszában húzódik, bázhelyeknek alkalmas, szabad kézből eladó. Értekezhetni Hajó-utca 2. sz. alatt. 2958

4 szobás utcai lakás

zárt folyosóval és hozzátartozó mellékhelyiségekkel 1 év november hó 1-étől — szükség esetén korábban is — kiadó. Megtekinthető Hajó-utca 2 ik szám alatt. Értekezhetni ugyanott. 2957

Uricsalád a belvárosban,

gimnázium és reáliskolához közel fekvő magán házban, hol kellemes nagy udvar és nagy kerttel rendelkezik, 2 középiskolába járó fiút teljes ellátásra és megbízható felügyeletre elvállal. El nyben részesül egy II. oszt gimnázista és egy I. oszt. reálista tanuló. Arad, Flórián-utca 9. szám. 2941

10 He toltter

törköly pálinka, 52 fokos, és 125 hekt. múlt évi világosi fehér bor azonnal eladó Müller Károlynál, Ujszentannán, 185. házszám. 2946

Ügynökök

hirdetések szerzésére felvétetnek. Jelentkezések e lap kiadóhivatalában.

Moderna kölcsöntárunkba

érkezett uidonságok: Móricz Zs. Hét krajcar. Felicitas Rose: Heideschulmeister, Zobelitz: Die Körbe des Herrn von Wildenberg, Ingusz I. Fia Arad, Andrassy-ter 16. 178

Kereskedelmi iskolát végzett fiatalember helybeli nagy „Részvénytársasághoz” 80 korona kezdőfizetéssel azonnal felvétetik.

Kintő eladás.

Igen jó karban levő könnyű, használt, rugganyos homokfutó kocsit jutányosan eladó. Erzsébet királyné-körut 13/a. az ipartestülettel szemben. Olasz Lajos kocsigyártó. 2989

Választó-utca 60. sz. alatti

(Maros felől jobb kézre) egy üres telek 1000 ööl területtel olcsón eladó. Bővebbet Lahner György-u. 8.

Képkiarusítás

Raktáromban felhalmozott több ezer művészi képet heliogravurált, fény, olaj és szinnyomatot valamint a most alkalmi vétel folytán birtokomba jutott **művészi rézmetszeteket** mélyen leszállított áron **kiárusítom. Bloch H** papirkereskedése Arad, Andrassy-ter Salac-u. sarok. 1215

Papirkalapoknak

való krepp- és selyempapírok nagy választékban. Aradi felvételű és egyéb képes levelező-lapok nagyban és kicsinyben. Irodai cikkek, valamint üzleti könyvek kitünő minőségben. Névjegyek és nyomtatványok. Egész könyvtárak vétele. Kerpel Izsó könyv- és papirkereskedése Aradon. Telefon 385. 262

Diamant Jenő

épület- és diszmű-bádogos. 1296

Műhelye és kész áru raktára: Ká-zinczy-utca 1. (Polgári flúiskolával szemben.)

Uj női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-ter 1. sz. a

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni ujjonnan megnyílt

női és férfi szabó műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szíves pártfogásért esedezik Katona László, női és férfi szabó, Szabadság-ter 1. szám alatt. 2028

FISCHER SIMON Nagyáruháza

Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt

305

meglepő olcsó árjegyzéke.

Fr. 1.55 Selyem Ernyő

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Következő olcsó árban lesznek elárulva
1 drb. gyermek ernyő ... 50.—, 95 kr.
1 drb. női fekete napernyő 1.25 kr.
1 drb. férfi és női selyemernyő 1.75 kr.

Páratlan olcsó árak!

Fr. 1.45 Madepulán Ing

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
A legfinomabb fehér madepulán puha
mellű férfi ingek, meglepő olcsó ár, da-
rabja forint 1.45-ért kaphatók.

Páratlan olcsó árak!

53 krajcár Flor Harisnya

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Óriási mennyiségű alkalmi vétel férfi,
női és gyermek harisnyák érkeztek és
bámulatos olcsó árban lesznek elárulva.

23 krajcár Batiszt Zsebkendő

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Óriási nagy zsebkendő vétel folytán
lesznek a legelegánsabb angol színes
batiszt zsebkendők 40 krajcár helyett
csak 23 krajcárért elárulva.

45 krajcár Szalma Kalap

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Girardi szalmakalapok, férfi, fiú és gyer-
mek részére már 45 krajcártól kezdve
kaphatók.

75 krajcár Selyem Nadrágtartó

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Jelenleg, ameddig a készlet tart, lesz-
nek elárulva, finom selyem nadrágtar-
tók 75 krajcárért.

98 krajcár Bőr Keztyű

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
A legfinomabb női és férfi prágai glaché
bőrkeztű fekete, fehér és színes csak
98 krajcárért lesznek elárulva.

Fr. 1.45 Angol Sephir ing

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Ritka alkalmi vétel folytán lesznek a
legfinomabb és legelegánsabb színes in-
gek, a melyeknek az értéke fr. 2.50,
csak fr. 1.45-ért elárulva. — Ez a
cikk különösen figyelemre méltó.

Fr. 1.25 Nyári Sporting

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Sikerült nagy vétel folytán dupla gallé-
ros férfi ing fr. 1.25. Színes sephier
sporting fr. 1.45. Nyerselyem vászón
tenniz ing meglepő olcsó ár fr. 1.75.

50 krajcár Sport Sapka

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Férfi, fiú és gyermek sport sapkák fi-
nom szöveteiből 35, 50 és 75 krajcár.

45 krajcár Selyem Keztyű

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
A legjobb minőségű chapselyem férfi és
női keztyűk 45 krajcárért lesznek el-
árulva.

38 krajcár Selyem Nyakkendő

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Óriási választékban tiszta selyem nyak-
kendők elegáns színekben, drbja 38,
45 és 50 krajcár, 3 darab elegáns se-
lyem batiszt nyakkendő 55 krajcár.

45 krajcár Elegáns Sétabot

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Óriási választékban a leg-
ujabb sétabotok . . . 45, 75 kr.
Vaszót bőrrel áthuzva . . . 95 kr.
Acél bot nickel fogóval . . . 125 kr.

95 krajcár Francia Batiszt nadrág

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Finom rövid francia batiszt alsó nadrág
darabja 95 krajcár. — Jó minőségű
Köpper alsó nadrág színes, hímözve,
reklám ár 95 kr.

Utazó cikkek nagy választékban a
legolcsóbb árakban.
Bőröndök Utazó készlet
Kézitáskák Haj kefék
Ernyő-tok Ruha kefe

19 krajcár Színes Manschetta

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
A legszebb színes mintázott jó mosó és
jó minőségű Manschetták párja 19 kr.-ért
lesz eladva.

Nagy választék bőrárúkból!
Női kőzitáskák Dohánytárca
Pénz erszény Cigaretttárca
Papírpénztárca Szivartárca
Fizetőpincértárca

Fr. 1.25 Nyári Kalap

FISCHER SIMON Nagy Áruháza
Arad, Szabadság-tér 12. szám alatt
Külön jó nyári Loden strapa kalap
fr. 1.25 és 1.50.

Gyermekkoszubból gyári raktár Fischer Simon Nagy Áruházában minden elkép-
zelhető kivitelben és legolcsóbb árban kaphatók. 5 forinttól kezdve 50 forintig.